

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Hannu Takkula	Suomi.fi	27.03.2026 16:38:49 UTC+02:00
Pekka Tiitinen	Suomi.fi	27.03.2026 18:27:53 UTC+02:00
Helena Kaikkonen-Tiensuu	Suomi.fi	28.03.2026 06:59:14 UTC+02:00
Sari Ekorre	Suomi.fi	29.03.2026 14:01:34 UTC+03:00
Mikko Pyhäjärvi	Suomi.fi	29.03.2026 17:13:41 UTC+03:00
Olli Rainio	Suomi.fi	29.03.2026 20:56:47 UTC+03:00
Juhani Hiltunen	Suomi.fi	30.03.2026 10:48:43 UTC+03:00
Susanna Viitala	Suomi.fi	01.04.2026 15:16:44 UTC+03:00
Annika Sipola	Suomi.fi	02.04.2026 15:04:06 UTC+03:00
Sara Seppänen	Suomi.fi	05.04.2026 20:27:34 UTC+03:00
Antti Kaarlela	Suomi.fi	07.04.2026 08:35:00 UTC+03:00
Petteri Salmijärvi	Suomi.fi	07.04.2026 13:22:05 UTC+03:00
Mikko Sipilä	Suomi.fi	07.04.2026 18:44:02 UTC+03:00
Anni Koivisto	Suomi.fi	08.04.2026 09:29:34 UTC+03:00
Maria-Riitta Mällinen	Suomi.fi	12.04.2026 17:07:24 UTC+03:00
Paulina Koskenniemi	Suomi.fi	21.04.2026 15:39:00 UTC+03:00



Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisältö: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (61 sivua)

Kansilehden sivu 1/1



Lapin liiton tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Maakuntahallitus 19.3.2026 § 23
Maakuntavaltuusto 1.6.2026 § xx



LAPIN LIITTO

Kuva: Lapin materiaalipankki | Lapin Safarit



Sisältö

Sisältö	2
Maakuntajohtajan katsaus	1
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	3
Muutokset maakunnan toimintakentässä	3
Lapin liiton hallinto	6
Henkilöstö	9
Maakuntaliiton keskeinen toiminta ja muutokset	10
Rahoituskatsaus 2025	12
Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen	14
Toimintavuoden keskeiset riskit	14
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	16
Painopiste 1: Kansainväliset suhteet ja yhteistyö muuttuneessa toimintaympäristössä	16
Painopiste 2: Olevat ja tulevat osajat ja asukkaat	21
Painopiste 3: Lapin kestäväen tulevaisuuden yhteensovittaminen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen	24
Painopiste 4: Sujuvan työnteon, yhteistyön ja työhyvinvoinnin edistäminen	28
Talous	30
Tilinpäätös	30
Käyttötalouden toteumavertailu	31
Tilikauden jälkeiset olennaiset muutokset	33
Lapin liiton konsernitilinpäätös	33
Lapin liiton tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma	34
Tilinpäätöksen liitteet	37
Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä	44
Liite: Hankekortit	45
ACCESS – Aurora Cross-border Coalition for Eastern Strategy and Solutions	45
DEBUTING – sukupuolten välinen tasa-arvo ja osallisuus pk-yrityksissä	46
Lapland Mining Hub – Lapin kaivannaisalan ekosysteemin kick off	47
Lapin ilmasto- ja energiastrategia -hanke	48
Lappi-brändi 2.0 – Vahvalla ja monipuolisella brändillä ratkaisuja Lapin haasteisiin	49
Lounaistuuli-hanke	50
MountResilience	52



NBS4LOCAL	53
New North – Transport, Logistics and Security of Supply	55
PICOBELLO – Piloting Collaborative ways to Better Living Locally	56
Talent4S3 – Älykkään erikoistumisen mahdollisuudet erityisosaajien pito- ja vetovoimaan	58



Maakuntajohtajan katsaus



Lapin liiton toimintavuosi 2025 on ollut määrätietoisien vaikuttamisen, strategisen valmistautumisen ja vahvistuvan alueellisen aseman vuosi. Toimintaympäristön epävarmuuksista huolimatta Lappi on säilyttänyt asemansa investointeja houkuttelevana, kansainvälisesti kiinnostavana ja kansallisesti merkittävänä maakuntana.

Vuoden aikana Lapin liitto on vienyt johdonmukaisesti eteenpäin maakunnan keskeisiä tavoitteita. Edunvalvonnassa painopisteinä ovat olleet saavutettavuus, infrastruktuurin kehittäminen, puhtaan siirtymän investointien mahdollistaminen sekä aluekehitysrahoituksen turvaaminen. Lapin ääni on kuulunut aktiivisesti niin kansallisessa päätöksenteossa kuin eurooppalaisissa verkostoissa. Pohjoinen näkökulma – pitkät etäisyydet, arktinen toimintaympäristö ja strateginen sijainti – on nostettu perustellusti osaksi valtakunnallista keskustelua.

Lapin elinkeinorakenne on vahvistunut ja monipuolistunut. Matkailu on jatkanut kasvuaan, ja kansainvälinen kiinnostus Lappia kohtaan on pysynyt vahvana. Kaivos- ja metsäteollisuus ovat säilyttäneet asemansa maakunnan talouden tukijalkoina. Samanaikaisesti puhtaan siirtymän investoinnit – erityisesti uusiutuvan energian, vedyn, energian varastoinnin ja siirron hankkeet – ovat edenneet suunnittelusta kohti toteutusta. Lappi on asemoitumassa keskeiseksi puhtaan energian tuotantoalueeksi ja arktisen kestävä osaamisen keskeiseksi.

Saavutettavuus on ollut yksi vuoden keskeisistä edunvalvontateemoista. Toimivat tie-, raide- ja lentoliikenneyhteydet ovat ratkaisevia paitsi elinkeinoelämälle ja matkailulle myös huoltovarmuudelle ja turvallisuudelle. Lapin liitto on korostanut pohjoisen logistista merkitystä sekä kansallisesta että eurooppalaisesta näkökulmasta. Pitkien etäisyyksien alueella infrastruktuuri on elinvoiman perusta.



Työvoiman saatavuus ja väestörakenteen muutos ovat edelleen keskeisiä kehittämiskohteita. Olemme jatkaneet tiivistä yhteistyötä kuntien, oppilaitosten ja elinkeinoelämän kanssa osaavan työvoiman turvaamiseksi. Kansainvälinen rekrytointi, koulutuspolkujen kehittäminen ja Lapin veto- ja pitovoiman vahvistaminen ovat olleet konkreettisia toimenpiteitä, joilla vastataan tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Puhtaan siirtymän edistäminen ja kestävä kehitys ovat ohjanneet maakunnan strategista suunnittelua. Uusiutuvan energian tuotanto, energiatehokkuus, kestävät liikennetkaisu- ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen muodostavat kokonaisuuden, jossa taloudellinen kasvu ja ympäristövastuu kulkevat rinnakkain. Lapin ainutlaatuinen luonto on sekä vetovoimatekijä että vastuu, joka velvoittaa pitkäjänteiseen päätöksentekoon. Saamelaisten kotiseutualueita koskevissa suunnitelmissa on painotettu vuoropuhelua, vaikutusten huolellista arviointia ja sosiaalista hyväksyttävyyttä.

Vuoden 2025 aikana on myös valmistauduttu tulevaan vastuuseen, sillä Lappi toimii vuonna 2026 Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakunnan puheenjohtajamaakuntana. Tämä vahvistaa Lapin roolia yhteisten kantojen muodostajana ja alueellisen yhteistyön koordinoijana sekä lisää vastuuta koko laajan alueen edunvalvonnasta.

Haluan esittää lämpimän kiitoksen Lapin liiton henkilöstölle sitoutuneesta ja ammattitaitoisesta työstä. Kiitän myös Lapin kuntia, elinkeinoelämän toimijoita sekä kaikkia yhteistyökumppaneitamme rakentavasta yhteistyöstä. Yhteistyöllä, vahvalla edunvalvonnalla ja strategisella ennakkoinnilla varmistamme, että Lappi säilyy elinvoimaisena, kilpailukykyisenä ja kestäväällä tavalla kehittyvänä maakuntana myös tulevaisuudessa.

vs. maakuntajohtaja Hannu Takkula

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Muutokset maakunnan toimintakentässä

Lapin luotsissa julkaistu "Lapin tilanne- ja kehityskuva 2025" käsittelee kattavasti Lapin alueen nykytilannetta ja ennakoii tulevaisuutta väestökehityksen, elinvoiman, talouden, hyvinvoinnin ja luonnon näkökulmista.

Lapin väestökehitys on ollut pienessä kasvussa kolme viime vuotta (ennakkotilasto). Vuonna 2024 seutukunnista väestökasvuun ylsivät Rovaniemen ja Pohjois-Lapin seutukunnat ja vain viisi kuntaa. Kokonaisnettomuuttovoittoa Lappi sai 960 henkilöä maahanmuuton ansiosta. Kokonaiskuva on edelleen haasteellinen, sillä ikääntyvä väestö ja huoltosuhteen heikkeneminen asettavat haasteita alueen palveluiden järjestämiselle. Osaavasta työvoimasta on edelleen pulaa ja ongelma tulee jatkumaan, mikäli muuttoliikettä maakuntaan ei saada lisättyä. Suomessa syntyvyys ei riitä väestönkasvuun, vaan siihen tarvitaan maahanmuuttoa.



Kuva: Lapin materiaaliipankki | Jenni Lintula

Maahanmuuton myötä ulkomaan kansalaisten ja vieraskielisen väestön määrä ja osuus Lapin väestöstä on viime vuosina selvästi kasvanut, mutta on edelleen alempi kuin koko maassa. Vuonna 2024 Lapissa asui yli 6 940 ulkomaan kansalaista (3,9 % väestöstä). Voimakas kasvu jatkui toista vuotta peräkkäin ja vuonna 2024 kasvua oli edelliseen vuoteen 20 %. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan Lapin väestö vähenisi loppuvuosikymmenen aikana 1 740 henkilöllä ja olisi vuosikymmenen vaihtuessa noin 174 400. Viime vuosina Lapin väestökehitys on kuitenkin ollut Tilastokeskuksen ennustetta myönteisempää.

Lapin arktinen sijainti ja **strateginen merkitys** ovat muuttuneet merkittävästi geopolittisten muutosten myötä. Tämä vaikuttaa suoraan keskeisiin elinkeinoihin, infrastruktuuritarpeisiin ja alueen rooliin osana kansallista ja kansainvälistä turvallisuutta. Keskustelut saavutettavuudesta ja yhteyksistä läntisillä väylillä ovat lisääntyneet korostaen tarvetta vahvistaa yhteyksiä Ruotsiin ja Norjaan. Pohjoisen ja Itäisen Suomen alueisiin kohdistuu suuria odotuksia ja merkittäviä mahdollisuuksia kehittää infrastruktuuria, parantaa saavutettavuutta ja houkutella osaavaa työvoimaa. Nämä tekijät tukevat alueen taloudellista ja sosiaalista kehitystä pitkällä aikavälillä. Harvaan asutun maaseudun elinvoimaisuus ja asuttuna pitäminen ovat Suomelle ja erityisesti Lapille



Kuva: Lapin materiaaliipankki | Petri Teppo

strategisesti tärkeitä. Asuttu alue lisää turvallisuutta, vahvistaa huoltovarmuutta ja parantaa kriisinkestävyttä.

Lapin **saavutettavuutta** on parannettava. Lapissa on vireillä useista suurhankkeita ja turvallisuustilanne on lisännyt tarvetta panostaa huoltovarmuuteen ja edistää väylien kaksoiskäyttöä. Lapista on ainoat maarajayhteydet länteen. Sotilaallinen liikkuminen on kasvanut Ruotsiin ja Norjaan johtavien tie- ja ratayhteyksien sekä Kemin ja Tornion satamien merkitys länteen suuntautuviissa kuljetusreiteissä korostuu. Tiestö on keskeisessä asemassa kuljetuksille sekä investoinnin rakentamis- että tuotantovaiheessa. Perusväylänpidon rahoitus on ollut jo pitkään liian alhainen ja alemman tieverkon tiet ovat menneet huonoon kuntoon.

Taloudessa Lapin kehitys on jatkunut muuta maata myönteisempänä, mutta haasteita on aiheuttanut työvoimapula siitä huolimatta, että Lapin työllisyyskehitys on ollut muuta maata positiivisempaa ja työllisyysaste korkeampi. Lapin yritykset ovat kasvattaneet liikevaihtoa ja kannattavuutta, mutta omavaraisuus on keskivertoa heikompaa. Eri toimialoilla on kuitenkin havaittavissa epävarmuutta ja muutosneuvotteluiden määrä on kasvanut jonkin verran viime vuoteen verrattuna.

Teollisuus on liikevaihdoltaan ja työllisyysvaikutuksiltaan merkittävä toimiala. Lapin erikoistumisaloja ovat kaivostoimintaa palveleva toiminta, metallimalmien louhinta, matkailutoiminta, metallien jalostus, majoitus sekä metsätalous ja puunkorjuu. Teollisuudessa on merkittävää investointipotentiaalia ja useita hankkeita on lupa- ja YVA-menettelyissä eri puolilla Lappia, kokoluokaltaan miljoonista miljardeihin euroihin. Kaivosteollisuuden tilanne on vakaa voimakkaan investointijakson jälkeen, ja malminetsintään käytetään noin 60 miljoonaa euroa vuodessa. Matkailualan kasvu jatkuu vahvana. Vuonna 2025 Lappiin saapui 2 miljoonaa matkailijaa ja yöpymisiä oli 5,5 miljoonaa Kasvu tuli kansainvälisestä kysynnästä. Matkailuviennin arvo on noussut nopeasti, mikä korostaa alan taloudellista merkitystä Lapille.



Kuva: Lapin materiaalipankki | Nina Susi

Lapin kauppakamarin tekemän investointien tilannekuvaselvityksen (julk. 10.1.2025) mukaan Lapissa on yhteensä 30,9 mrd. euron edestä nimettyjä investointihankkeita, jotka arvioidaan mahdolliseksi toteuttaa tai käynnistää seuraavien kymmenen vuoden kuluessa. Pääosa hankkeista liittyy uusiutuvaan energiaan (16,3 mrd), teollisuuteen (6,2 mrd) ja kaivostoimintaan (5,3 mrd). Lapin **TKI-panostukset** ovat viime vuosina olleet noin 1 % alueen BKT:sta. Suuntaa on nostettava kohti kansallista 4 %:n tavoitetta vuoteen 2030 mennessä. Maakunnan TKI-toimintaa ohjaa älykkään erikoistumisen strategia, jonka painopisteet ovat kiertotalous, hyvinvointi- ja elämyspalvelut, uusiutuva energia ja teknologiat ja nämä tukevat sekä Lapin vahvojen toimialojen että uusien kasvualojen kehittämistä. Tällä hetkellä nousussa ovat kaksoiskäyttöön liittyvät sektorit.

Lappilaisen väestön **hyvinvointia** ja terveyttä haastavat runsas sairastavuus, työkyvyn haasteet, mielen hyvinvointi sekä elintapoihin liittyvät tekijät. Ikääntyvän väestön suuri määrä lisää palvelutarvetta ja toisaalta vähenevä väestö vaikeuttaa sosiaali- ja terveystalouden järjestämistä.

Lapin pitkät välimatkat, heikot julkiset kulkuyhteydet ja liikkumisen kustannukset vaikeuttavat myös sosiaalisten kontaktien ylläpitoa, harrastustoimintaa ja vaikuttamismahdollisuuksia.

Vaikka muutamat hyvinvointia kuvaavat indikaattorit ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan, lappilaisten hyvinvointi on silti monessa suhteessa koko maan keskiarvoa heikompaa.

Myönteisenä tuloksena nousee esiin vuoden 2025 kouluterveyskysely, jonka mukaan lappilaisten lasten ja nuorten hyvinvoinnissa on tapahtunut useissa indikaattoreissa positiivista kehitystä.

Lapin käyttöperusteiset **kasvihuonepäästöt** ovat laskeneet lähes valtakunnan keskimääräistä tahtia. Suurimmat päästöt tuottavat teollisuus, kulutussähkö ja tieliikenne. Eniten ovat laskeneet öljylämmityksen, sähkölämmityksen ja teollisuuden päästöt. Hinku-laskentamallin mukaan Lapin päästövähennäminen laahaa muun maan perässä (7 Hinku-kuntaa ja niissä n. 23 % väestöstä). Lapin suurimmat päästösektorit eli liikenne, maatalous, työkoneet ja kaukolämpö tulevat olemaan jatkossakin haasteellisimpia sektoreita.

Lapissa suojelutilanne ja **luonnon monimuotoisuus** on muuta maata parempi. Lapin suojelupinta-ala, myös tiukasti suojeltu ala, on merkittävästi muuta maata suurempi. Myös vanhoja metsiä on eniten, 808 000 ha. Kuitenkin monimuotoisuudelle tärkeä vanhojen metsien, lahopuuston ja järeiden puiden osuus sekä sekapuustoisuus on laskenut. Toimia ja kannustimia tarvitaan erityisesti tunturiluonnon pelastamiseen, vesiluonnon tilan parantamiseen, monitavoitteiseen ja luonnon monimuotoisuutta vaalivaan talousmetsien hoitoon, sekä vapaaehtoiseen suojeluun ja ennallistamiseen.



Kuva: Lapin materiaali pankki | Iiro Kerkela

Lapin liiton hallinto

Maakuntavaltuusto

Lapin liiton edustajainkokous valitsi kokouksessaan 20.10.2025 **maakuntavaltuuston** kaudelle 2025–2029. Lapin liiton valtuusto on maakunnan yhteistoimintaa ja kehittämistä ohjaava liiton korkein päättävä elin. Maakuntavaltuustossa on jäseniä 58 ja jokaisella heistä on henkilökohtaiset varajäsenet. Maakuntavaltuutetut ovat jäsenkuntiensa kunnanvaltuutettuja.

Maakuntavaltuuston puheenjohtajina toimi marraskuuhun 2025 saakka puheenjohtaja Sara Seppänen (ps.) sekä varapuheenjohtajat Johanna Ojala-Niemelä (sdp) ja Ulla Ilvesluoto (kesk.).

Maakuntavaltuusto valitsi kokouksessaan 3.11.2025 puheenjohtajiston kaudelle 2025–2029

- puheenjohtaja Viivi Järvelä (sdp) sekä
- 1. varapuheenjohtaja Teemu Alatalo (kesk.) toimikausi 2025–2027 ja Janne Tervahauta (kesk.) toimikausi 2028–2029
- 2. varapuheenjohtaja Riitta Savukoski (kok.)

Maakuntavaltuusto kokoontui vuoden 2025 aikana kolme kertaa. Vuosittaisten kevät- ja syyskokouksen lisäksi valtuusto kokoontui 3.11.2025 valitsemaan puheenjohtajansa, sekä maakuntahallituksen ja tarkastuslautakunnan kaudelle 2025–2029.

Edustajainkokouksen 20.10.2025 tekemästä päätöksestä maakuntavaltuuston jäsenten valinnasta sekä maakuntavaltuuston 3.11.2025 tekemästä päätöksestä maakuntahallituksen jäsenten valinnasta on valittu Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle.



Lapin liiton maakuntavaltuusto 2025–2029

Lapin liiton maakuntahallitus ohjaa maakuntajohtajan ja viraston toimintaa sekä vastaa sen laillisuuden valvonnasta. Maakuntahallitus koostuu 15 jäsenestä sekä heidän henkilökohtaisista varajäsenistään.

Maakuntahallituksen puheenjohtajana toimi Olli Rainio (kesk.) ja varapuheenjohtajana Riitta Savukoski (kok.) marraskuulle 2025 saakka.

Maakuntavaltuusto valitsi maakuntahallituksen kaudelle 2025–2029 kokouksessaan 3.11.2025.

Jäsen	Varajäsen
Olli Rainio, puheenjohtaja (kesk.)	Mikko Lampela (kesk.)
Sari Ekorre, varapuheenjohtaja (vas.)	Mari Ikonen (vas.)
Juhani Hiltunen (vas.)	Toni Keränen (vas.)
Antti Kaarlela (kok.)	Tuula Annala (kok.)
Helena Kaikkonen-Tiensuu (kesk.), 2025-2027 Seppo Alatörmänen (kesk.), 2028-2029	Seppo Alatörmänen (kesk.) Helena Kaikkonen-Tiensuu (kesk.), 2025-2027
Anni Koivisto (sdp)	Elina Jokela (sdp)
Paulina Koskenniemi (kesk.)	Sari Salonen (kesk.)
Maria-Riitta Mällinen (sdp)	Tilda Tuomaala (sdp)
Mikko Pyhäjärvi (kesk.), 2025-2027 Akseli Erkkilä (kesk.), 2028-2029	Akseli Erkkilä (kesk.), 2025-2027 Mikko Majjala (kesk.), 2028-2029
Petteri Salmijärvi (kesk.)	Vuokko Tieva-Niittyvuopio (kesk.)
Sara Seppänen (ps)	Mira Mustonen (ps)
Mikko Sipilä (vihr.)	Saana Veltheim (vihr.)
Annika Sipola (kok.)	Kimmo Suopajarvi (kok.)
Pekka Tiitinen (sdp)	Ari Keskitalo (sdp)
Susanna Viitala (kesk.)	Mirva Salmela (kesk.)

Lapin liitto on toiminnassaan pyrkinyt tiivistämään yhteistyötä ja parantamaan valtuutettujen sekä hallituksen jäsenten tiedonsaantia keskeisistä päätöksenteon kohteena olevista asioista järjestämällä iltakouluja. Iltakouluja järjestettiin vuonna 2025 aiheista: Perehdytys Lapin liiton toimintaan uusille valtuutetuille, Lappi-sopimus ja Lappi-brändi 2.0 -hanke.

Liiton toiminnan ulkoisesta valvonnasta vastaa **tarkastuslautakunta** yhdessä tilintarkastajan kanssa. Lautakunta seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja valmistelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Lautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä viisi muuta jäsentä. Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimii Kaisu Huhtalo (kesk.). Lapin liiton tilintarkastajana toimii JHT, KHT Juha Väärälä.

Lapin liiton asiantuntijat kehittävät maakuntaa valtuuston ja hallituksen linjausten mukaisesti. Maakuntajohtaja johtaa liiton virastoa ja vastaa viraston toimintakyvystä, asioiden valmistelusta sekä päätösten toimeenpanosta. Maakuntajohtajan tukena toimii vastuualuejohtajista, viestintäpäälliköstä sekä henkilöstön edustajasta koostuva johtoryhmä. Käytännön työtä Lapin liitossa tehdään neljässä vastuualuejohtajien koordinoimassa tiimissä: aluesuunnittelu, hallinto ja talous, kehittäminen ja rahoitus sekä vaikuttaminen.



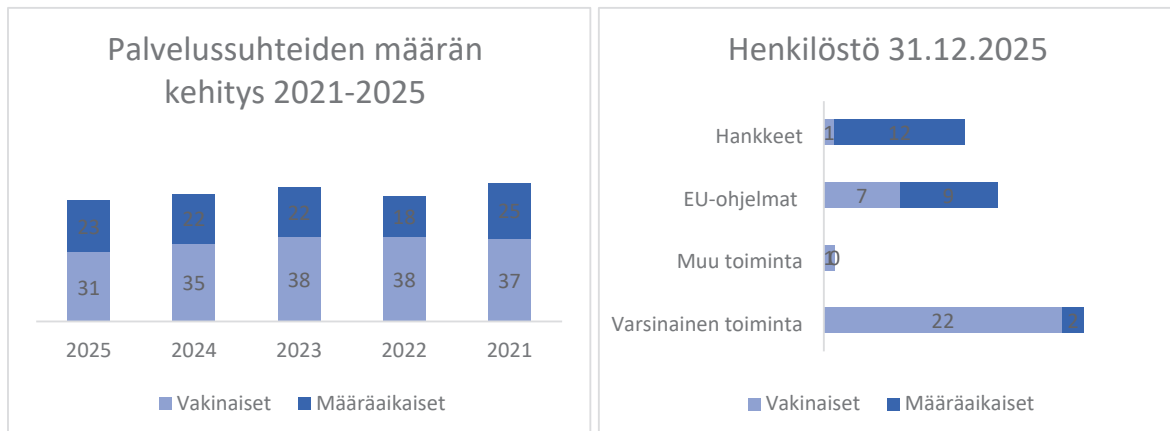
Lapin liiton puheenjohtajisto: hallituksen varapj. Sari Ekorre, valtuuston 1. varapj. (2025-2027) Teemu Alatalo, valtuuston 1. varapj. (2028-2029) Janne Tervahauta, valtuuston pj. Viivi Järvelä, valtuuston 2. varapj. Riitta Savukoski ja hallituksen pj. Olli Rainio

Henkilöstö

Lapin liitossa palvelussuhteessa oli vuoden 2025 lopussa 54 henkilöä, joista 31 oli toistaiseksi voimassa olevassa palvelussuhteessa ja 23 määräaikaisessa palvelussuhteessa. Luvuissa on mukana virkavapaalla oleva maakuntajohtaja ja aluesuunnittelija. Osa-aikatyötä teki yhteensä 8 työntekijää, joista vakituisia ja määräaikaisia oli molempia neljä. Lapin liiton henkilöstön keski-ikä oli 45,9 vuotta. Henkilöstöstä 76 prosenttia oli naisia ja 24 prosenttia miehiä.

Vuonna 2025 vakinaisesta henkilöstöstä jäi eläkkeelle kehittämisen ja rahoituksen vastuualueelta pääsihteeri ja kehittämispäällikkö. Kolarcticin yhteistoimintamenettelyiden seurauksena kaksi vakituista työsuhdetta päättyi. Suunnittelujohtaja irtisanoutui ja uusi suunnittelujohtaja aloitti syyskuussa. Määräaikaisen henkilöstön osalta viime vuonna alkoi kahdeksan uutta työsuhdetta ja päättyi yhtä monta. Lisäksi vuonna 2025 oli kaksi harjoittelijaa ja yksi työkokeilija, jotka eivät ole mukana palvelussuhteiden määrässä.

Palvelussuhteet 31.12.2025



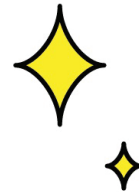
Henkilöstön määrässä vuoden lopussa ovat mukana myös 31.12.2025 päättyneet työsuhteet sekä virka- tai muulla vapaalla olevat työsuhteiset henkilöt. Luvut eivät sisällä harjoittelijoita ja sijaisia.

Henkilöstökulut olivat 3,60 miljoonaa euroa. Vähennystä edelliseen vuoteen oli noin 48 194 € (1,3 %). Palkkakustannuksia pienensivät kuntarahoituksella työskentelevien henkilöiden työskentely hankkeissa ja sen johdosta työajan osittainen kohdentuminen hankerahoitukseen. Eläköityneiden henkilöiden tehtäviä hoidettiin vuoden 2025 aikana sijaisjärjestelyin, mikä alensi palkkakustannuksia. Lomapalkkavarauksen muutos oli noin – 49 509 €, mikä myös johtui em. eläköityneiden henkilöiden sijaisjärjestelyistä sekä työsuhteiden päättymisestä. Kokonaisuutena tuloslaskelman henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 59,14 % (65,65 %). Henkilöstötuloslaskelmassa huomioidaan laajemmin henkilöstökustannuksia, esim. perehdyttämis- ja rekrytointikustannukset. Henkilöstöön liittyviä tunnuslukuja, työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä kuvataan tarkemmin henkilöstökertomuksessa 2025.

Maakuntaliiton keskeinen toiminta ja muutokset

Uuden Lapin maakuntaohjelman eli **Lappi-sopimuksen 2026–2029** laatiminen toteutettiin toimintavuoden aikana laajasti eri sidosryhmiä osallistavalla prosessilla. Sisältöjä kerättiin mm. verkostoja hyödyntämällä, työpajatyöskentelyllä sekä virallisella lausuntokierroksella. Lapin liiton valtuusto hyväksyi uuden Lappi-sopimuksen joulukuun kokouksessaan.

Työ **pohjoisen ohjelman** toimeenpanon varmistamiseksi jatkui, samalla kun tehtiin vaikuttamistyötä Lapin liiton edunajamissuunnitelman tavoitteiden toteuttamiseksi. Huhtikuun kehysriihessä saatiinkin myönteisiä uutisia Pohjoisen ohjelman toimenpiteiden osalta: matkailijamaksu/vero on etenemässä valmisteluun, alueelliset investointitiimit ollaan perustamassa tulevien elinvoimakusten yhteyteen tunnistamaan ja edistämään Pohjoisen ja Itäisen Suomen investointeja ja maakuntalentojen valtionrahoitus turvattiin alkuvuoteen 2028 saakka. Hallitus osoitti myös ensimmäiset askeleet junayhteyden saamiseksi Rovaniemeltä ja Oulusta Narvikiin, kohdentamalla raideleveys selvitykseen 20M€ (suunnittelun 1. vaiheessa yhteys Haaparanta-Tornio rajanylityspaikalta Kemiin). Lisäksi loppuvuodesta aloitettiin Suomen johdolla valtiojohtoiset keskustelut Ruotsin ja Norjan kanssa yhteisen, Pohjoisten alueiden strategian muodostamiseksi.



Toimintavuoden aikana käynnissä oli useita **maakunnallisia strategisia hankkeita**: Lappiin laadittiin mm. ilmasto- ja energiastrategia yhteishankkeessa Lapin Ely-keskuksen kanssa ja Lapin brändityötä tehtiin toteuttamalla laajasti osallistavia toimenpiteitä valitun kehittäjäkumppanin Werkligin kanssa. Lapin kaivannaisalan ekosysteemin kehittymistä ja kaivosalueiden välistä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä edistettiin Lapland Mining Hub –hankkeessa. Mount resilience –hankkeessa haettiin ratkaisuja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, NBS4Local-hankkeessa edistettiin puolestaan luontopohjaisia ratkaisuja ilmastonmuutokseen sopeutumisessa. Lounaistuuli-hankkeella vastattiin geopoliittisen tilanteen mukaan tuomiin haasteisiin tiivistäen pohjoismaista yhteistyötä -ja Itämeriyhteistyötä sekä kartoitettiin NATO-jäsenyyden tuomia mahdollisuuksia Lapin elinkeinoelämälle ja kehittämiselle. 15th Fennoscandian Exploration and Mining (FEM 2025) järjestettiin Levillä 27. – 31.10.2025. Loppuunmyytyyn tapahtumaan osallistui 1200 pääasiallisesti malminetsintä- ja kaivannaisalan ammattilaista edustaen 34 maata ja lähes 400 organisaatiota kohtasi toisensa kansainvälisessä verkostoitumis- ja koulutustapahtumassa.

Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaaakuntakaava 2050 on ollut vireillä tammikuusta 2025 lähtien. Vireilletulon yhteydessä asetettiin nähtäville kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). Kaavaan liittyvä viranomaisneuvottelu sekä kaksi ohjausryhmän kokousta pidettiin vuoden 2025 aikana. Lisäksi kaavoitukseen sisältyviä useita muita neuvotteluita pidettiin eri viranomaisten ja sidosryhmien kesken sekä lisäksi järjestettiin kaikille Lapin kunnille seudullisia tapaamisia kuntakohtaisten tavoitteiden keräämiseksi.

Liikennejärjestelmän kehittämisen osalta Lapin liiton päätoteuttama **New North -hanke** on edennyt hankesuunnitelman mukaisesti. Lapin liitto päätti sitoutua Platform North verkostoon Pohjoismaisen liikennejärjestelmän ja vuoropuhelun kehittämiseksi. Lapin liitto on mukana yhteensä kahdeksan maakunnan ja ympäristöministeriön yhteisessä merialuesuunnittelussa ja suunnitelman laadinta eteni vuonna 2025 eri skenaarioiden tarkastelulla sekä teemapainotteisilla vaihdohdoilla ja vuorovaikutusfoorumeilla.



Sakatin vaihemaakuntakaavan osalta valmistui Natura-arvioinnin täydennys ja Natura-arviointi oli lausunnoilla. Valmisteluaineisto pidettiin yleisesti nähtävillä syksyllä 2025. Loppuvuoden aikana valmisteltiin viranomaisvaiheen kaavaehdotusta ja maakuntahallitus päätti pyytää lausunnot kaavaehdotuksesta viranomaisilta ja keskeisiltä yhteisöiltä siten, että määräaika lausunnoille ulottui vuoden 2026 puolelle. Ikkarin ja Rajapalojen kaivosvaihemaakuntakaavojen osalta on seurattu YVA-menettelyiden etenemistä ja vaihemaakuntakaavoitusten aikataulua sovitetaan yhteen näihin menettelyihin. Vuoden 2025 aikana molemmissa vaihemaakuntakaavoissa YVA selostusten laadinta oli kesken.

Vuonna 2025 **EU Direct Lappi** jatkoi Lapin EU-tiedon välittäjänä ja vuorovaikutuksen edistäjänä. Tietopiste järjesti muun muassa Minun EU:ni -valokuvakilpailun 30-vuotiaille ja sitä nuoremmille lappilaisille, nosti esiin Suomen 30-vuotista EU-jäsenyyttä yhteisellä videolla Ruotsin ja Itävallan kanssa, ja jakoi EU-tietoa monikanavaisesti verkkosivujen, sosiaalisen median, uutiskirjeiden, tapahtumien ja materiaalien kautta. Vuoden aikana järjestettiin kolme meppiwebinaaria, joihin osallistui muun muassa toisen asteen opiskelijoita ja luokkia Sodankylästä, Sallasta ja Meri-Lapista. Loppuvuodesta EU Direct Lappi siirsi fyysisen tietopisteen Lapin yliopiston kirjaston toiseen kerrokseen yhteistyössä Lapin korkeakoulukonsernin EU-talkekirjaston kanssa. Lapin liitto haki ja tuli valituksi jatkamaan EU Direct -toimintaa vuosille 2026–2030, ja toiminta jatkuu vahvasti kohti seuraavia EU-vaaleja vuonna 2029.

Lapin liitto siirtyi syksyn aikana **uusiin toimitiloihin** Rantavitikalle. Hallituskadun toimitiloissa ilmenneet sisäilmahaasteet estivät työskentelyn jatkamisen kyseisissä tiloissa, minkä vuoksi johtoryhmä antoi henkilöstölle etätyösuosituksen 1.5.2025 alkaen siihen saakka, kunnes terveet tilat saatiin käyttöön. Rantavitikan tilat mahdollistavat jälleen sujuvan lähityöskentelyn, vahvistavat työyhteisön yhteisöllisyyttä sekä tarjoavat toimivat puitteet sidosryhmien tapaamisille. Maakuntaliiton omistamista aiemmista toimitiloista pyritään luopumaan hallitusti ja niihin liittyvät kustannukset minimoimaan. Uusia toimitiloja kehitetään edelleen tulevan toimintakauden aikana vastaamaan toiminnan tarpeita.



Rahoituskatsaus 2025

Vuonna 2025 Lapin liitto myönsi 12 miljoonaa euroa Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman rahoitusta (Euroopan aluekehitys- ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastot). Suurimmat tuensaajat olivat Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto, Sodankylän kunta ja Rovaniemen kaupunki.

Vuosina 2021-2025 tukea on myönnetty kaikkiaan 189 hankkeelle yhteensä 44,3 miljoonaa euroa.

Rahoituksen kysyntä on ollut hyvällä tasolla, tukea on haettu erityisesti tutkimus- ja innovointivalmiuksien parantamiseen, missä rahoituksen riittävyys on jo haasteena. Ohjelman erittäin vahva TKI-painotus näkyy Lapin ammattikorkeakoulun suurena osuutena myönnetyistä tuista. Matkailun kehittäminen on noussut uudelleen esiin hiljaisemman jakson jälkeen, kun taas energia- ja kiertotalousteemoissa kysyntä on ollut odotettua vähäisempää. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston toimeenpano on edennyt suunnitellusti, ohjelman ilmastotoimenpiteitä koskevissa tavoitteissa olemme maan kärkeä. Kuntien osuus tuensaajina ohjelmasta myönnetystä rahoituksesta on lisääntynyt. Lapin liiton rahoituksella tuetaan voimakkaasti Lapin älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanoa.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (EAKR ja JTF)

Päätöstyyppi	Vuosi 2025 JTF EU+valtio		Vuosi 2025 EAKR EU+valtio		Yhteensä 2025 EU+valtio		Koko ohjelman toteutuminen 2021-2025 EU+valtio	
	lkm	summa	lkm	summa	lkm	summa	lkm	summa
Rahoituspäätös	3	669 109 €	55	11 385 241 €	58	12 054 350 €	189	44 348 494 €
Maksatuspäätös	71	4 610 414 €	163	7 937 614 €	234	12 548 028 €	300	15 382 645 €
Oikaisuvaatimus	1	2 074 €	1	1 640 €	2	3 714 €	4	3 714 €

Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (AKKE)

Päätöstyyppi	Vuosi 2025		Koko ohjelman toteutuminen 2021-2025	
	lkm	summa	lkm	summa
Rahoituspäätös	13	1 588 903 €	80	12 552 001 €
Maksatuspäätös	24	1 093 197 €	146	9 993 732 €
Takaisinperinnät	1	348 €	5	11 511 €

Interreg Aurora, Interreg Europe ja Interreg Northern Periphery and Arctic, Suomen kansallinen vastinrahoitus

Lapin liitto on toimivaltainen viranomainen Suomen kansallisen vastinrahoituksen myöntö- ja maksatustehtävissä kolmessa Interreg-ohjelmassa. Näiden Interreg-ohjelmien kautta rahoituksen saaneet suomalaiset osatoteuttajat voivat hakea Lapin liitosta vastinrahoitusta EU-tuen lisäksi.

Vuonna 2025 tukea on myönnetty yhteensä 10,2 miljoonaa euroa. Vuosina 2023-2025 tukea on myönnetty yhteensä 23,8 miljoonaa euroa.

	Vuosi 2025 €	Yhteensä 2023-2025 kpl	Yhteensä 2023-2025 €
Interreg Aurora	6 502 711 €	128	15 882 927 €
Interreg Europe	1 364 066 €	85	3 693 015 €
Interreg NPA	2 350 818 €	50	4 248 389 €
Yhteensä	10 217 595 €	263	23 824 331 €

Kuten kansallisessa Alue- ja rakennepolitiikan, myös näissä kolmessa eri rahoitusinstrumentissa on pääpaino TKI-toiminnan, älykkään erikoistumisen, energiatehokkuuden ja ilmastonmuutoksen sopeutumisen teemoissa. Yleisimpiä tuensaajia ovat suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut, kansalliset tutkimuslaitokset, kaupunkien kehittämissyhtiöt ja maakuntien liitot.



Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toteutuminen

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteena on tukea Lapin liittoa sen perustehtävien laadukkaassa toteuttamisessa ja tavoitteiden saavuttamisessa sekä toiminnan turvaamisessa erilaisilta riskeiltä. Maakuntavaltuuston (11.12.2023 § 16) hyväksymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat jatkuva osa päivittäistä johtamista ja työn suorittamista. Lapin liiton strategisen toiminnan kannalta on oleellista, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostavat tiiviin ja yhtenäisen kokonaisuuden.

Lapin liiton hallintosäännön 70 §:n mukaan sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Johtoryhmä päätti vuoden 2024 alussa sisäisen tarkastuksen vuosien 2024–2025 kohteeksi viraston hankinnat. Sisäisessä tarkastuksessa keskityttiin vuonna 2024 Lapin liiton hankintaohjeiden ja mallipohjien tarkasteluun, vuoden 2025 tarkastuksessa puolestaan tarkasteltiin yksittäisiä tehtyjä hankintoja. Valmistunut raportti sisältää toimenpide-ehdotuksia hankintatoimen kehittämiseksi.

Riskienhallinta liitettiin osaksi liiton vuosisuunnittelua vuonna 2023 ja Lapin liitto onkin vuoden 2025 toiminnan suunnittelun yhteydessä sekä toiminnan johtamisessa tunnistanut keskeisiä toimintaan kohdistuvia riskejä ja epävarmuustekijöistä sekä reagoinut tarvittaessa toimintaympäristön muuttuessa. Vuoden 2025 toimintaan liittyneet riskit kartoitettiin toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä vastuualueittain. Osavuosiraportoinnin yhteydessä elo-syyskuussa suoritettiin ensimmäinen riskianalyysi riskikartoituksen pohjalta ja keskeiset tunnistetut riskit vietiin myös hallitukselle tiedoksi. Vuoden 2025 toiminnan osalta lopullinen riskianalyysi laaditaan yhtä aikaa toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laadinnan kanssa määriteltyjen riskilukujen pohjalta.

Toimintavuoden keskeiset riskit

Toimintaympäristön muutoksiin pyrittiin reagoimaan osaavalla henkilöstöllä ja sujuvilla toimintamalleilla. Vuoden 2025 toimintasuunnitelman laatimisen yhteydessä keskeisiksi riskeiksi tunnistettiin mm. seuraavia kokonaisuuksia.

Henkilöstöresursseista, henkilömuutoksista sekä tiukkojen aikataulujen aiheuttamista aikataulupaineista johtuvat riskit. Lapin liitossa on jo pitkään toimittu tiukoilla henkilöstöresursseilla. Lainsäädännön vaatimusten ja toimintaympäristön muutoksista sekä uusien tehtävien haltuun ottamisesta huolimatta kuntarahoituksella maksettavia henkilöresursseja ei ole kasvatettu. Henkilöstöresurssien vähäisyydestä johtuen muutamat pitkät sairauspoissaolot ovat johtaneet tehtävien priorisointiin ja niiden pitkittymiseen, kun tehtäviä on hoidettu sisäisin sijaisjärjestelyihin. Toistaiseksi Lapin liitossa olleet avoimet tehtävät ovat herättäneet hakijoissa kiinnostusta, rekrytoinnit on pystytty viemään läpi suunnitelluissa aikatauluissa ja liittoon on saatu palkattua asiantuntevaa ja osaavaa henkilöstöä.

Verkostojen ylläpitäminen ja vaikutustyön tekeminen rajallisilla resursseilla. Lapin liitto on mukana useissa eri verkostoissa ja muun muassa vuoden aikana tapahtuneista henkilöstömuutoksista johtuen verkostojen ylläpitäminen on kuormittanut henkilöstöä. Joidenkin

yhteistyöverkoston tapaamisia on jouduttu priorisointien vuoksi siirtämään ja/tai peruuttamaan. Rajalliset resurssit ovat haastaneet myös vaikuttamistyön tekemistä, mutta sen priorisoinnin johdosta edunajamista on pystytty toteuttamaan suunnitelman mukaisesti.

Rahoitus- ja maksatushakemusten käsittelyajat ylittyneet. Erityisesti uuteen ohjelmakauteen liittyvän ohjeistusten puute ja epäselvyys on johtanut käsittelyaikojen venymiseen sekä lisännyt hallinnollista työtä. Rahoitus- ja maksatusprosessien tehostamisen ja nopeamman läpimenon toteuttamiseksi vuoden aikana on aktiivisesti tiivistetty rahoittajien ja maksajien välistä yhteistyötä sekä kehitetty toiminnan prosesseja. Toimenpiteistä huolimatta käsittelyajat ovat osittain ylittäneet sille asetetut vaatimukset. Prosessien tehostaminen ja uusien toimintamallien käyttöönoton vaikutukset näkyvät vasta seuraavana toimintavuotena.



Toimitiloista aiheutuvat kustannukset ja henkilöstön hyvinvointi. Hallituskadun toimitilojen sisäilmahaasteet aktualisoituivat keväällä 2025 tehtyjen sisäilmatutkimusten johdosta. Vs. maakuntajohtajan päätöksellä henkilöstölle annettiin etätyösuositus. Uusiin toimitiloihin päästiin muuttamaan syksyllä 2025. Toimitiloista aiheutuvien kustannusten ja Hallituskadun toimitilojen alaskirjauksen johdosta riski toimitilojen kustannusten merkittävästä kasvusta aktualisoitui vuonna 2025 ja vaikutukset jatkuvat kunnes ratkaisut Hallituskadun toimitilojen osalta on saatu tehtyä. Toimenpiteet uusien toimitilojen järjestämiseksi vähensi merkittävästi henkilöstön hyvinvointiin kohdistunutta riskiä ja mahdollisti paluun myös läsnäolotyöskentelyyn.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lapin liiton toiminnan painopisteet on määritelty organisaation strategian laadinnan yhteydessä ja tarpeet muutoksille arvioidaan vuosittaisen toiminnan suunnittelun yhteydessä. Painopisteet läpileikkaavat eri vastuualueet ja teemme liitossa yhteistyötä vastuualuerajat ylittäen. Näin ollen myös toiminnan raportointi laaditaan vastuualuerajat ylittäen.

Lapin liiton toiminnan painopisteet 2025:

- Kansainväliset suhteet ja yhteistyö muuttuneessa toimintaympäristössä
- Olevat ja tulevat osaajat ja asukkaat
- Lapin kestävään tulevaisuuden yhteensovittaminen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen; sekä
- Sujuvan työnteon, yhteistyön ja työhyvinvoinnin edistäminen.

Painopiste 1: Kansainväliset suhteet ja yhteistyö muuttuneessa toimintaympäristössä

Tavoite	Toteutus	Tehdyt toimenpiteet
Rakennamme temaattisia kumppanuuksia Lapin älykkään erikoistumisen strategian pohjalta	Huolehdimme kansainvälisen näkyvyyden ja vaikuttamisen jatkuvuudesta ja vahvistamme kansainvälisiä verkostoja.	Olemme tukeneet Lapin liiton sidosryhmilleen mandatoimia älykkään erikoistumisen temaattisia kumppanuuksia ja lähteneet mukaan uuteen, HealthResilience -teemaiseen temaattiseen kumppanuuteen. Olemme osallistuneet Lapin liiton sekä Lapin ammattikorkeakoulun Interreg Europe - hankkeiden kansainvälisille opintomatkoille. Joiden policy instrument on Lapin älykkään erikoistumisen strategia tai Kestävää kasvua ja työtä - Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelma.

	<p>Ensimmäistä kertaa Suomessa järjestetty OECD Mining Regions and Cities konferenssi Rovaniemellä kesäkuussa 2025.</p> <p>Lapin liiton ja Lapin yliopiston arktisen keskuksen aloitteesta EU Arktinen Foorumi pidettiin Levillä kesäkuussa 2025. Pääjärjestäjänä Foorumissa oli DG MARE, mutta lappilaiset toimijat saivat tilaisuudessa hyvää näkyvyyttä ja yhteisjärjestäjinä kiitosta onnistuneesta tapahtumasta. Tilaisuuden myötä yhteistyö Euroopan komission kanssa jatkuu entistään tiiviimpänä.</p>
<p>Mining Hub -hankkeessa rakennamme mineraalialan verkostoyhteistyötä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa ja kansainvälisesti.</p>	<p>Tiivistetty yhteistyötä IP maakuntien kanssa ja järjestetty säännöllisiä palavereja. Temaattista kumppanuutta on kehitetty vastaamaan alueiden tarpeita, ja kumppanuusverkosto on kokoontunut useita kertoja. Kumppanuuden sisältä on käynnistynyt Interreg Europe EMRIE -hanke, joka tukee entisestään IP-alueiden yhteistyötä.</p>
<p>Haemme NSB4Local – Interreg Europe -hankkeen puitteissa kansainvälisen yhteistyön avulla parhaita luontoperusteisia ratkaisuja ilmastomuutokseen sopeutumiseksi ja ratkaisujen näkymiseksi aluekehittämisessä.</p>	<p>Hankkeessa tavoiteltujen aluekehittämisvaikutusten osalta työ on valmis: luontopohjaiset ratkaisut osana ilmastomuutokseen sopeutumista näkyvät nyt myös Lapin ilmasto- ja energiastrategiassa ja Lappi-sopimuksessa. Hyvä käytäntö Sallasta on nostettu hankkeen pilotiksi ja käytäntöä viedään Belgiaan. Työ tiedon lisäämisen osalta jatkuu.</p>
<p>Pyrimme DEBUTING – Interreg Europe –hankkeella parantamaan yritysten kilpailukykyä panostamalla sukupuolten väliseen tasa-arvoon,</p>	<p>Hankkeessa tavoitellut vaikutukset Lapin älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanosuunnitelmaan saavutettu. Muut toimenpiteet jatkuvat.</p>

	<p>inklusiivisuuteen ja innovatiivisuuteen.</p>	
	<p>Teemme MountResilience-horisonttihankkeessa kansainvälisiä yhteistyötä ilmastoiresilienssin ja sopeutumiskyvyn vahvistamiseksi Euroopan vuoristoisilla alueilla. Hankkeessa tuetaan Lapin kuntia, matkailuyrittäjiä ja Saamelaisia poronhoitajia ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.</p>	<p>Lapin kuntien ilmastokyselyn raportti julkaistu. Lapin kuntien ilmastoverkosto kokoontunut 3 kertaa. Tuotettu raportti ilmastonmuutoksen vaikutuksista eri sektoreihin Lapissa. Hanke on osallistunut neljään kansainväliseen konferenssiin, joissa Lapin toimenpiteitä on esitelty. Hanke on järjestänyt Utsjoen kunnassa ilmatorisikikartoitus-työpajoja kunnan viranomaisille ja poliitikoille sekä kaikissa suurimmissa kylissä. Utsjoella poronhoitajien ilmatorisikikartoitusta on tehty ja poronhoitajille on tarjottu sopeutumiskoulutusta. Matkailuyritysten sopeutusvalmennuksen sisältö lähes valmis. PPGIS-paikkatietotyökalua kehitetty ja käytetty paikallisten havaintojen keräämiseen. Koko hankkeen hankekonsortiotapahtuma pidetty Kilpisjärvellä (n. 80 hiö). Sopeutumisen tulevaisuuskenaaarioiden tekeminen on alkanut.</p>
	<p>Aktivoimme Picobello – Interreg Europe -hankkeessa osallistavien, kestävien ja esteettisten elinympäristöjen kehittämistä New European Bauhaus –aloitteen mukaisesti.</p>	<p>Hankkeessa toteutettiin vuonna 2025 NEB-Kiihittäjä. Kiihittäjään sisältyi infotilaisuus ja neljä työpajaa NEB-hankkeiden ideoinnin tueksi alueen toimijoille. Lisäksi laadittiin NEB-rahoituksen hakemiseen tukiaineistoa ja lisättiin rahoittajien ymmärrystä NEB:n reunaehdoista. EAKR-hakuun sisällytettiin NEB hakuteemaksi. Syksyn hakuun saapui 4 NEB-aloitteen mukaista hakemusta.</p>
	<p>TALENT4S3 Interreg Europe -hankkeessa pyrimme vahvistamaan Lapin erityisosaajien veto- ja</p>	<p>Sidosryhmistä matkoilla kävivät Lapin liiton rahoituspäällikkö, Lapin ELY:n maahanmuuttoasiantuntija ja Lapin ammattikorkeakoulun yrittäjyyskoulutuksen asiantuntija.</p>

	<p>pitovoimaa ja siten edistämään Lapin älykästä erikoistumista.</p>	
<p>Edistämme rajaesteiden poistamista Pohjoismaissa</p>	<p>Teemme rajaesteiden poistamiseksi tiivistä yhteistyötä Ruotsin ja Norjan kanssa mm. Pohjoisen ohjelman toimeenpanossa ja viestinnässä.</p>	<p>Työtä toimeenpannaan pääasiassa yhteisten rajaneuvontatoimistojen kautta.</p>
	<p>Edistämme Pohjoiskalotin neuvoston kautta rajat ylittävää liikkuvuutta, työmarkkinoita ja julkisten palveluiden tarjontaa.</p>	<p>Osa Lapin liiton nimeämistä edustajista Pohjoiskalotin neuvostoon on osallistunut neuvoston kokouksiin. Osallistumisaktiivisuutta tulisi nostaa haluttujen tulosten saavuttamiseksi. Pohjoiskalotin neuvoston valmisteluryhmä on kokoontunut säännöllisesti keskustelemaan ja päättämään sekä neuvoston kokouksiin mutta myös muuhun yhteistyöhön liittyvistä asioista.</p>
	<p>Toteutamme Lounaistuuli - hankkeen, CPMR ja Pohjoisen ohjelman alueiden kanssa sekä NATO –kehitykseen liittyen.</p>	<p>Lounaistuuli -hanke päättynyt 06/2025 ja se on toteuttanut sille asetetut tavoitteet.</p>
	<p>ACCESS-Interreg Aurora-hankeessa vahvistamme alueellisten ja paikallisten toimijoiden kykyä ohjata paikallistaloutta muuttuvassa toimintaympäristössä.</p>	<p>Hanke on käynnistetty suunnitelman mukaisesti. Mukana partneri Norjasta. Keskeisiin tavoitteisiin kuuluu rajat ylittävän yhteistyön syventäminen.</p>
<p>15th Fennoscandian Exploration and Mining (FEM 2025) week</p>	<p>Valmistelemme vuoden 2025 toteutusta tiiviissä yhteistyössä suomalaisten, ruotsalaisten ja norjalaisten FEM-</p>	<p>15th Fennoscandian Exploration and Mining (FEM 2025) viikko järjestettiin Levillä 27. – 31.10.2025.</p>

	järjestäjäorganisaatioiden kanssa FEM-työryhmien kautta.	
<p>Vahvistamme vaikutamme ohjelmakaudelle 2028–2034 valmisteltavien rahoitusohjelmien suunnitteluun</p>	<p>Osallistumme aktiivisesti sekä Interreg-rahoituksen että uuden Itäraja-rahoitusvälineen valmisteluun.</p>	<p>Lapin liitto on aktiivisesti osallistunut Euroopan itärajan maakuntien strategiseen työskentelyyn geopoliittisen tilanteen aiheuttamien sosioekonomisten vaikutusten esiin nostamiseksi ja huomioimiseksi Euroopan komission monivuotisen rahoituskehityksen ja lainsäädännön valmistelussa. Lisäksi on vaikutettu tulevien Interreg-ohjelmien rakenteiden ja sisältöjen alustavaan valmisteluun.</p>
<p>Vahvistamme Pohjois-Norjan ja -Ruotsin kanssa tehtävää liikenne- ja järjestelmäyhteistyötä</p>	<p>Toteutamme Interreg Aurora -ohjelmasta rahoitettua New North - liikenne- ja logistiikkahanketta 2024–2026.</p>	<p>New North -hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti.</p>
<p>Osallistumme CPMR:n ja sen Itämerikomission toimintaan</p>		<p>Lapin liiton edustajat ovat osallistuneet CPMR:n ja sen Itämerikomission toimintaan erityisesti koheesioyhtymässä ja toimimalla Itämerikomission Arktisen työryhmän puheenjohtajamaakuntana. Järjestimme yhdessä NSPA verkoston ja Itämerikomission Arktisen työryhmän kanssa koheesioyhtymään liittyvän tapahtuman Levillä EU Arctic Forumissa. Lapin liiton edustajat ovat osallistuneet myös CPMR yleiskokoukseen loppuvuodesta 2025 Barcelonassa, jossa järjestettiin myös Arktisen työryhmän kokous ja edunvalvontatapaamisia Euroopan komission kanssa.</p>

<p>Huolehdimme olemassa olevista kansainvälisistä verkostoista ja niihin liittyvistä sitoumuksista</p>	<p>Osallistumme verkostojen kokouksiin aktiivisina toimijoina ja ylläpidämme sekä kehitämme Lapin näkyvyyttä niissä.</p>	<p>Lapin liiton edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti erilaisten kansainvälisten verkostojen ja ryhmien toimintaan.</p>
---	--	---

Painopiste 2: Olevat ja tulevat osaajat ja asukkaat

Tavoite	Toteutus	Tehdyt toimenpiteet
<p>Etsimme uusia tapoja korkean osaamisen työvoiman veto- ja pitovoimaratkaisuihin</p>	<p>Eurooppalaisten alueiden hyviin käytänteisiin tutustuminen lappilaisten sidosryhmäedustajien kanssa.</p> <p>Keskustelun koordinaatio yhteisistä toimenpiteistä älykkään erikoistumisen painopisteiden osaamistarpeista.</p>	<p>Lapin ELY-keskuksen, Lapin AMK:n sekä Lapin liiton edustajien kanssa on osallistuttu TALENT 4S3 -hankkeessa toteutettuihin opintomatkoihin Sloveniassa (2/25) ja Romaniassa (5/25) sekä Liettuassa (9/25).</p> <p>Hanke järjesti vuoden aikana kaksi työpajaa, joista ensimmäisessä pureuduttiin Lapin älykkään erikoistumisen strategian painopisteiden ympärille rakennettujen osaajaprofiilien veto- ja pitovoimaan. Syksyn työpajassa keskityttiin ÄESin uusiutuvien energiaratkaisujen painopisteeseen ja sen osaajanäkökulmaan. Talent4S3-konsortio vieraili Lapissa marraskuussa tutustumassa mm. Lapin kauppakamarin TKI-aktivointihankkeisiin, Lapin ELY:n Talent Boost –toimintoihin sekä Lapin AMK:n start up-hautomoon.</p>

<p>Päivitämme Lappi-brändin vastaamaan maakunnan tarpeita</p>	<p>Lappi-brändi 2.0 -hanke päivittää alueen brändiä. Tavoitteena on Lapin tunnettuuden, veto- ja pitovoiman, elinvoiman ja kulttuuriryhyinvoimin kasvattaminen.</p>	<p>Lappi-brändin päivittämissähanke on edennyt ja hanke on ollut esillä tapahtumien ja sosiaalisen median lisäksi eri sidosryhmien kokouksissa. Samalla koottavaa kulttuurin ja luovan toimialan kasvuhjelmaa on työstetty työpajoissa ja kyselyjen kautta. Brändihankkeen mainostoimistokumppanin kilpailutus keväällä vei paljon resursseja, yhteistyö päästiin aloittamaan 6/25. Syksyllä jatkettiin erityisesti osallistamisella, tehtiin koko Lapin kattavat seutukuntakierrokset ja julkaistiin ”Millainen on sinun Lappisi” -kysely kaikille lappilaisille. Kyselyyn saatiin yli 1000 vastausta ja kokonaisuutena vuoden aikana osallistettiin yli 1500 lappilaista ja tavattiin kymmeniä yrittäjiä ja yhteisöjä. Työ jatkuu vuonna 2026.</p>
<p>Koordinoimme ja kehitämme teemaan liittyviä keskeisiä verkostoja</p>	<p>Koordinoimme ja vaikutamme elinkeinojen edunvalvontatyöryhmässä, kuntajohtaja- ja kuntakaavoittajaverkostoissa ja kuntien viestintäverkostossa.</p> <p>Edistämme Lapin edunajamista keskeisten ryhmien kautta maakunnassa sekä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa yhteistyössä, kansallisesti ja kansainvälisesti.</p>	<p>Kuntakaavoittajien teams tapaamisia järjestettiin vuoden aikana 5 kpl. Viestintäverkostossa järjestetty etä- ja livetapaamisia mm. kriisiviestinnän, mediasuhteiden ja asiantuntijoiden koulutuksen teemoissa. Elinkeinojen edunvalvontatyöryhmä kokoontuu pari kertaa vuodessa, työryhmässä käymme keskustelua ja teemme linjauksia ajankohtaisista edunajamisen asioista.</p> <p>Lapin liitto ajaa yhdessä Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa NSPA- alueen etua seuraavan EU:n koheesioikauden valmistelussa. IP-alueen yhteisiä viestejä on kirkastettu.</p>

	<p>Koordinoimme järjestöneuvottelukunnan ja koulutussuunnitteluryhmän toimintaa.</p>	<p>Lapin järjestöneuvottelukunnan kokouksia on järjestetty vuoden aikana 3 kpl. Neuvottelukunnan rakenteen uudistamiseksi on tehty suunnittelua ja järjestetty neuvotteluja, joiden tuloksena vuoden 2026 alkupuolella suunnitellaan ja vahvistetaan uusi rakenne ja toimintamalli sekä nimitään neuvottelukunnan uudet jäsenet. Koulutussuunnitteluryhmän kanssa on toteutettu suunnitellut kokoukset.</p>
<p>Toteutamme tiivistä kuntayhteistyötä</p>	<p>Verkostomme kokoontuvat säännöllisesti ja edistämme kuntien toimintaa.</p>	<p>Lapin kuntajohtajaverkosto on kokoontunut säännöllisesti ka. 1krt/kk, pois lukien heinäkuu. Kuntien talous- ja hallintohenkilöstöstä kuntatyöryhmä kokousti vuoden aikana neljä kertaa. Maakuntajohtajan kuntakierrokset aloitettiin keväällä ja saatiin päätökseen syyskuun alkupuolella. Kuntien viestintäverkosto on kokoontunut etä- ja liveyhteyksin viisi kertaa vuoden aikana. Osa tapaamisista on ollut yhdessä Lapin alueellisen valmiustoimikunnan viestintäjaoksen kanssa ja liittynyt valmiusviestintään ja -harjoituksiin.</p>

Painopiste 3: Lapin kestävä tulevaisuuden yhteensovittaminen sekä vihreän ja digitaalisen siirtymän tukeminen

Tavoite	Toteutus	Tehdyt toimenpiteet
Vaikutamme Pohjoisen ohjelman toimeenpanoon	Teemme Lapin edunajamista ja yhteiskunnallista vaikuttamista eri areenoilla.	Ylimaakunnallinen vaikuttamistyö pohjoisten maakuntien kesken aloitettu vuoden 2025 alusta ohjelman valmistuttua, ensimmäinen etappi oli kehysriihi, johon liittyen järjestettiin yhdessä laaditun vaikuttamissuunnitelman mukaisesti tapaamisia poliittisten päättäjien ja eri ministeriöiden virkahlöiden kanssa. Tehtiin myös tiedotteita, hyödynnettiin sosiaalista mediaa, kirjoitettiin vetoamus ja maakuntajohtajien johdolla mielipidekirjoitus, joilla pyrittiin saamaan Pohjoisen ohjelmalle näkyvyyttä. Vaikuttamistyö jatkuu edelleen.
Vauhditamme vihreää siirtymää ja digitaalisatiota	Osallistumme EU:n Vihreään Viikkoon Lapin vihreällä viikolla.	EU:n vihreään viikkoon ei tehty Lapin liiton omaa ohjelmaa, mutta kuntien järjestämiä ympäristö- ja luontotapahtumia nostettiin esiin sosiaalisessa mediassa EU:n vihreän viikon tunnoksella. Kirjoitimme myös Lapin Kansan Lukijalta-paistalle kirjoituksen "Miksi vihreä siirtymä tarvitsee myös pohjoista ääntä?"
	Toteutamme Green Deal tiekarttaa.	Vihreän siirtymän jaosto on kokoontunut, hankkeita toteutettu.
	Laadimme maakunnallisen ilmasto- ja energiastrategian.	Maakunnallinen ilmasto- ja energiastrategia hyväksyttiin joulukuussa -25 Lapin liiton hallituksen toimesta.
	Teemme maakuntana kiertotalouden Green Deal sitoumuksen.	Työ aloitettiin, maakunnan kiertotaloustoimijoiden kanssa suunniteltu, sitoumus tekemättä vielä.

	<p>Edistämme maakunnan Vihreää siirtymää ja kestäväää kehitystä NSB4Local ja Mount Resilience -hankkeissa.</p>	<p>Osa MountResilience-hankkeen toimenpiteistä ei ole edennyt suunnitellusti pienten henkilöstöressurssien takia. NBS4Local etenee suunnitellusti.</p>
<p>Edistämme lohen ja muiden vaelluskalakantojen lisääntymisedellytyksiä rakentamattomien ja rakennettujen vesistöjen osalta</p>	<p>Toteutamme vaelluskalatyötä mm. Kemi-Ounasjoen vaelluskalatyöryhmän ja muiden asianosaisten toimijoiden kautta.</p>	<p>Työryhmä työskentelee aktiivisesti. Hankkeita on edistetty ja saatu toteutukseen. Lisäksi vaikuttamista tehdään mm. lausunnoin ja kannanotoin.</p>
<p>Edistämme Lapin tulevaisuutta ja vihreää siirtymää maakuntakaavoituksella yhteensovittamalla sidosryhmien ja lainsäädännön tavoitteita</p>	<p>Edistämme liikenteen päästöjen vähentämistä koko maakunnan kattavalla vaihemaakuntakaavalla.</p>	<p>Lapin turvallisuus- ja liikennevaihemaakuntakaava 2050 kuulutettiin vireille ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) asetettiin nähtäville 24.1.2025. OAS:sta saatiin yhteensä 44 lausuntoa / mielipidettä. Hallitus hyväksyi vastineet palautteeseen 9.6.2025. Kaavoituksessa noudatetaan kansainvälistä kuulemistä ja OAS vaiheessa kansainvälisen kuulemisen kautta saatiin palautetta 11:sta taholta. Vaihemaakuntakaavan 1. viranomaisneuvottelu pidettiin 20.5. sekä ohjausryhmän ensimmäinen kokous pidettiin 19.3 ja toinen kokous 10.12. Lisäksi kaavoitukseen sisältyviä useita muita neuvotteluja pidettiin eri viranomaisten ja sidosryhmien kesken sekä lisäksi järjestettiin kaikille Lapin kunnille seudullisia tapaamisia kuntakohtaisten tavoitteiden keräämiseksi. Natura-selvitykset koskien Tunturirataa ja Kuttura-Repojoki maantietä valmistuivat loppuvuoteen mennessä.</p>

<p>Edistämme vihreää siirtymää lausunnoillamme tuulivoima-, aurinkovoima- ja pumppuvoimalahankkeiden YVA- ja kaavoista.</p>	<p>Olemme antaneet aiheeseen liittyviä lausuntoja yhteensä 43 kpl.</p>
<p>Kolmella kaivoshanke vaihemaakuntakaavalla edistämme Euroopan omavaraisuutta kestävästi (Sakatti, Rajapalot ja Ikkari).</p>	<p>Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan Natura-arvioinnin päivityksestä on pyydetty lausunnot Lapin ELY-keskukselta, Metsähallitukselta sekä alueen maanomistajilta. Vuoden aikana on Sakatin kaivoshankkeen vaihemaakuntakaavan valmisteluaineisto ollut yleisesti nähtävillä 1.9. - 1.10.2025 ja loppuvuodesta lähetettiin viranomaisvaiheen kaavaehdotus lausuntopyynnöille. Rajapalojen ja Ikkarin kaivoshankkeiden vaihemaakuntakaavat odottavat YVA-menettelyn edistymistä.</p>
<p>Toimeenpanemme älykkään erikoistumisen uutta toimintamallia</p>	<p>Olemme kirjoittaneet tukikirjeitä lappilaisille toimijoille heidän hakiessaan rahoitusta EU:n suorista rahoituslähteistä ja avustaneet hakuihin tarvittavissa verkostoitumisessa. ÄES temaattiseen kumppanuuteen CluSport on tehty 'sopimus', johon on kirjattu kumppanuuden käytännön toteuttajaa ohjaavat tehtävät ja Lapin liiton rooli. Tätä tullaan laajentamaan muuhinkin kumppanuuksiin. Lapin ammattikorkeakoulu ja Digipolis ovat sitoutuneet kaivosalan temaattisen kumppanuuteen ja allekirjoittaneet tahdonilmaisun olla osa kumppanuutta. Lappi on myös lähtenyt mukaan uuteen ÄES temaattiseen kumppanuuteen HealthResilience, jota Lapissa koordinoi Lapin AMK ja Santasport.</p>

	<p>Koordinoimme ja tuemme EAKR- ja JTF-rahoituksella Lapin älykkään erikoistumisen strategian toteuttamista.</p>	<p>Rahoitusta on myönnetty erityisesti tki-toimintaan ja innovaatiovalmiuksien parantamiseen. Valtaosa rahoitetuista hankkeista tukee suoraan strategian toimeenpanoa.</p>
<p>Varmistamme Lapin aluekehitysvarojen täysimääräisen ja tuloksekkaan hyödyntämisen</p>	<p>Tuemme lappilaisten toimijoiden kehittämishankkeita sekä EU- että kansallisella rahoituksella.</p>	<p>EAKR- ja JTF -rahoitushakuja on järjestetty alkuvuonna 2025 kpl ja syksyllä 2025 2 kpl. Rahoituksen kysyntä on ollut pääosin hyvällä tasolla. EAKR- ja JTF-rahoitusta on myönnetty kaikkiaan 44,4 milj. euroa.</p> <p>Interregin kansallista vastinrahoitus on 12/2025 mennessä myönnetty yhteensä 23,8 M€, josta lappilaisille toimijoille kohdistuu n. 4,2 M€.</p>
	<p>Vaikutamme Lapin aluekehitysvarojen aktiiviseen, tehokkaaseen ja tulokselliseen hyödyntämiseen.</p>	<p>Alue- ja rakennepoliittikan rahoituksessa on painotettu elinkeinolahtoisuutta ja tuloksellisuutta. Rahoittajat ovat aktivoineet hakijoita erityisesti energia, kiertotalous ja New European Bauhaus -teemoissa. Arviointikäytäntöjä on kehitetty. Rahoituskatsaus laadittu hallitukselle ja MYR:lle.</p>
	<p>Tiivistämme rahoittajien ja maksajien yhteistyötä rahoitus- ja maksatusprosessin sujuvamman läpiviennin varmistamiseksi. Tehostamme toimintamalleja nopeampien käsittelyaikojen toteutumiseksi vähäisistä resursseista huolimatta.</p>	<p>Säännöllisiä yhteisiä palavereita on järjestetty. Resurssien vähäisyydestä johtuen prosesseja on tiivistetty ja tehostettu. Yhteisistä toimista ja toimintamallien tehostamisesta huolimatta käsittelyajat ovat osittain ylittyneet vähäisistä resursseista johtuen.</p>

<p>Seuraamme ja vaikutamme aktiivisesti seuraavan ohjelmakauden koheesiorahoitusta koskevaan valmisteluun</p>	<p>Ajamme aktiivisesti Lapin ja koko pohjoisten harvaan asuttujen alueiden etua koheesio politiikan rahoitussuunnitelman ja lainsäädännön valmistelussa.</p>	<p>Lapin liitto on aktiivisesti mukana seuraavan ohjelmakauden valmisteluun liittyvissä kokouksissa ja tilaisuuksissa sekä käytännön valmistelussa.</p>
--	--	---

Painopiste 4: Sujuvan työnteon, yhteistyön ja työhyvinvoinnin edistäminen

Tavoite	Toteutus	Tehdyt toimenpiteet
<p>Uuden valtuustokauden 2025-2029 käynnistäminen</p>	<p>Järjestämme edustajainkokouksen ja koordinoimme liiton toimielinten uudelleen järjestäytymistä, toiminnan käynnistämistä ja perehdytämme uudet valtuutetut Lapin liiton toimintaan.</p>	<p>Uusi maakuntavaltuusto ja -hallitus sekä muut toimielimet valittu. Valtuuston ja hallituksen valinnasta tehty valitukset Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Luottamushenkilöiden perehdytys toteutettu suunnitellusti ja sähköinen asiointikanava Aimoa on otettu käyttöön.</p>
<p>Kehitämme edelleen liiton henkilöstön hyvinvointia</p>	<p>Toteutamme henkilöstösuunnitelmassa 2025–2027 toimintavuodelle asetetut tavoitteet.</p>	<p>Työhyvinvointikyselyn tulokset positiiviset Kehityskeskustelut pidetty henkilöstölle keväällä 2025. Lapin liitto siirtynyt uusiin toimitiloihin syksyllä 2025. Tilat osoittautuneet toimiviksi ja niitä kehitetään edelleen. Tasopalkkajärjestelmä käyttöön otettu 1.10.2025</p>
<p>Kehitämme hallinnon prosesseja ja päivitämme ohjeistuksia</p>	<p>Uudistamme hankintaprosessejamme ja -ohjeita sekä kasvatamme viraston hankintaosaamista.</p>	<p>Hankintaohje on päivitetty ja hyväksytty hallituksessa (25.8.2025 § 91). Asiantuntijat ovat osallistuneet hankintakoulutuksiin.</p>

		<p>Liitossa tunnistettu tarve yleisemmälle hankintakoulutukselle.</p>
<p>Parannamme hallinnon järjestelmien käytettävyyttä</p>	<p>Osallistumme palkkajärjestelmän kilpailutukseen ja käyttöönottoon.</p> <p>Valmistelomme talousjärjestelmien ja asianhallinnon järjestelmien kehittämistä ja prosessien sähköistämistä.</p>	<p>Kilpailutus on tehty ja ohjelmatoimittaja valittu. Uusi ohjelma otettu käyttöön helmikuussa 2026.</p>
<p>Kehitämme sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosesseja sekä parannamme tietosuojaa ja -turvaa</p>	<p>Päivitämme ohjeistuksia ja täsmennämme prosesseja.</p>	<p>Taloushallinnon järjestelmien esittelyä on sovittu. Taloushallinnon ja palkkahallinnon dokumentaatiota on sähköistetty. Viranhaltijapäätösten julkaisu verkkosivulla on otettu käyttöön.</p>
<p>Vahvistamme kuntiemme kaavoittajien tietopohjaa ja vuorovaikutusta</p>	<p>Lisäämme henkilöstön tietosuojaan ja -turvan osaamista koulutuksin ja päivitetyn ohjeistuksin.</p> <p>Pidämme 1,5 kuukauden välein kuntakaavoittaja - etäyhteyspalavereita ajankohtaisista aiheista.</p>	<p>Lapin liiton tietosuojaohje sekä tietosuoja- ja tietoturvakäsikirja on päivitetty kokonaisuudessaan alkuvuodesta 2025. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeiden päivitystyö on vielä kesken.</p> <p>Päivitetty tietosuoja- ja turvaohjeistus on läpikäyty jokaisen tiimin kanssa. Lisäksi Lapin liiton työntekijät ovat suorittaneet tietosuojakoulutuksen ja jokaisen uuden työntekijän kanssa käydään läpi tietosuojaperehdytys.</p> <p>Kuntakaavoittajien teams tapaamisia järjestettiin vuoden aikana 5 kpl.</p>

Talous

Tilikauden tulos vuodelta 2025 oli 30 010,38 € alijäämäinen. Alijäämään vaikutti keskeisesti toimitiloista aiheutuneet kustannukset.

Tilinpäätös

Lapin liiton valtuusto hyväksyi vuoden 2025 talousarvion käyttötalous-, investointi- ja rahoitusosioineen 25.11.2024 pidetyssä kokouksessa. Sitovuustasoksi hyväksyttiin tuloslaskelman toimintatuotot ja -kulut vastuualueittain. Lapin liiton hallintosäännön mukaan maakuntahallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita talousarvion täytäntöönpanosta. Maakuntajohtaja hyväksyy talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelman.

Valtuuston hyväksymä käyttötalouden talousarvio oli 3 246 555 €, josta kuntarahoituksen osuus oli 2 749 500 €. Talousarvio laadittiin tasapainoiseksi. Tilikauden 2025 tulos oli 30 010,38 € alijäämäinen. Alijäämään vaikuttivat useat eri tekijät, suurimpina niistä Vilhontalon tilojen arvonalentumiskirjaus ja Rantavitikalle muuton aiheuttamat vuokra- ja muuttokustannukset. Alijäämä jäi kuitenkin kohtuulliseksi johtuen FEM 2025 -konferenssista saaduista tuotosta.

Luottamushenkilöhallinto kokonaisuutena ylittyi 14 809 € talousarvioon verrattuna.

Edustajainkokouksen kustannukset olivat 1 396 € budjetoitua suuremmat, mikä johtui päätöksestä pitää edustajainkokous läsnäolokokouksena. **Valtuuston** budjetti ylittyi 18 027 € johtuen pääosin valtuustokauden ensimmäisen kokouksen pitämisestä läsnäolokokouksena. **Hallituksen** budjetti ylittyi 10 801 €, mikä johtui sekä kokouspalkkioiden että matkakulujen arvioitua isommista kustannuksista. **Tarkastuslautakunnan** budjetti puolestaan alittui 11 422 €. Suurimmat säästöt tulivat kokouspalkkioista ja asiantuntijapalveluista.

Maakuntajohtajan vastuualueella budjetti alittui 20 312 €. Henkilöstökuluissa säästettiin 34 836 € johtuen viestintäpäällikön palkkakustannusten kohdistumisesta osittain hankkeille. Matkakustannukset ylittivät 13 527 € ja hankkeiden omarahoitusosuudet 2 717 €.

Hallinnon ja talouden vastuualueelle kirjattiin 211 867 €:n alijäämä, jonka syntymiseen vaikuttivat Vilhontalon osakkeiden arvonalentumiskirjaus ja Rantavitikan muutto- ja vuokrakustannukset. Osakkeiden arvonalentumiskirjaus oli 270 356,34 €, muutosta aiheutuneet ylimääräiset kustannukset 40 915 € ja Rantavitikan tilojen vuokrat 38 085,16 €. Toimitilojen osalta suunniteltiin alunperin muutto pienempiin väistötiloihin 1.8.2025, mutta LapIT:n tarjottua isompia toimitiloja päädyttiin tekemään vuokrasopimus LapIT:n kanssa ja aiemmin vuokratut tilat vuokrattiin edelleen LapIT:lle.

Kehittämisen ja rahoituksen vastuualueella budjetti alittui 4 850 €. Palkkakustannukset alittuivat, koska kahden vakinaisen henkilön palkkakustannuksista osa osoitettiin kattamaan hankkeiden omarahoitusosuuksia. Tämä mahdollisti sen, että teknisen tuen palkkakustannuksia pystyttiin

kattamaan kehittämisen ja rahoituksen palkkabudjetista, jolloin kehittämisrahastosta niiden kattamiseen käytettiin vain 12 000 € suunnitellun noin 82 000 euron sijasta.

Aluesuunnittelun budjetti alittui 41 657 €:lla ja tämä alitus johtui suurimmaksi osaksi palkoista. Palkkakustannukset alittuivat lähinnä suunnittelujohtajan vaihtumisesta aiheutuneesta lomapalkkavarauksen muutoksesta sekä palkkojen osittaisella kattamisella hankkeista.

Vaikuttamisen vastualue ja FEM 2025 yhdessä jäi 129 846 € ylijäämäiseksi. Ylijäämä syntyi FEM 2025 -konferenssin hyvästä tuloksesta sekä palkkakulujen alittumisesta, jota pienensi palvelujen oston ylittyminen 104 518 €:lla. Palkkakulut alittuivat, koska vastualueen työntekijöiden työpanosta jouduttiin käyttämään hankkeissa.

Käyttötalouden toteumavertailu

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUMAVERTAILU 1.1.-31.12.2025

YLEINEN LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO

EDUSTAJAINKOKOUS	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	2 000	2 000	0	100,00 %
Toimintakulut	2 000	3 396	1 396	169,79 %
Toimintakate	0	-1 396	1 396	0,00 %

VALTUUSTO	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	37 970	37 970	0	100,00 %
Toimintakulut	37 970	55 997	-18 027	147,48 %
Toimintakate	0	-18 027	-18 027	0,00 %

HALLITUS	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	47 929	47 929	0	100,00 %
Toimintakulut	47 929	58 730	-10 801	122,54 %
Toimintakate	0	-10 801	-10 801	0,00 %

MUU YLEISHALLINTO	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	131 631	130 631	-1 000	99,24 %
Toimintakulut	131 631	126 638	4 993	96,21 %
Toimintakate	0	3 993	3 993	0,00 %

TARKASTUSLAUTAKUNTA	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	17 870	17 870	0	100,00 %
Toimintakulut	17 870	6 448	11 422	36,09 %
Toimintakate	0	11 422	11 422	0,00 %

LUOTTAMUSHENKILÖHALLINTO YHT.	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	237 400	236 400	-1 000	99,58 %
Toimintakulut	237 400	251 209	-13 809	105,82 %
Toimintakate	0	-14 809	-14 809	0,00 %

VARSINAINEN TOIMINTA

MAAKUNTAJOHTAJA	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	325 824	327 032	1 208	0 %
Toimintakulut	325 824	306 719	19 105	94,14 %
Toimintakate	0	20 312	20 312	0,00 %

HALLINTO JA TALOUS	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	883 896	1 021 927	138 031	115,62 %
Toimintakulut	883 896	1 048 492	-164 596	118,62 %
Rahoitustuotot ja kulut		16 854		
Satunnaiset tuotot		79 451		
Poistot		-11 250		
Arvon alentumiset		-270 356		
Toimintakate	0	-211 867		

KEHITTÄMINEN JA RAHOITUS	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	418 365	420 172	1 807	100,43 %
Toimintakulut	418 365	415 322	3 043	99,27 %
Toimintakate	0	4 850	4 850	

ALUESUUNNITTELU	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	549 794	550 008	214	100,04 %
Toimintakulut	549 794	508 351	41 443	92,46 %
Toimintakate	0	41 657	41 657	

VAIKUTTAMINEN	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 024 921	1 152 503	127 582	112,45 %
Toimintakulut	1 024 921	1 022 657	2 264	99,78 %
Toimintakate	0	129 846	129 846	

VARSINAINEN TOIMINTA YHT.	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	3 440 200	3 708 042	267 842	107,79 %
Toimintakulut	3 440 200	3 551 652	-111 452	103,24 %
Toimintakate		156 390		
Rahoitustuotot ja kulut		15 755		
Vuosikate		172 145		
Satunnaiset tuotot		79 451		
Poistot		-11 250		
Arvon alentumiset		-270 356		
Toimintakate	0	-30 010		

LAPIN LIITON TEKNINEN TUKI KKT 2021-2027

	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	312 473	300 978	-11 495	96,32 %
Toimintakulut	312 473	300 978	-11 495	96,32 %
Toimintakate		0	0	

INTERREG 2021-2027, TEKNINEN TUKI	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	510 000	445 566	-64 434	87,37 %
Toimintakulut	510 000	445 566	-64 434	87,37 %
Toimintakate	0	0	0	
PROJEKTIT	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Toimintatuotot	1 717 113	1 872 393	155 280	109,04 %
Toimintakulut	1 717 113	1 872 393	155 280	109,04 %
Toimintakate	0	0	0	
	Talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Käyttö-%
Vars. toiminnan käyttötaloustulot yht.	3 440 200	3 708 042	267 842	107,79 %
Vars. toiminnan käyttötalousmenot yht.	3 440 200	3 551 652	111 452	103,24 %
Vars. toim. käyttötalous netto yht.	0	156 390	379 294	
Rahoitustuotot ja kulut		15 755		
Vuosikate		172 145		
Satunnaiset tuotot		79 451		
Poistot		-11 250		
Arvon alentumiset		-270 356		
Toimintakate	0	-30 010		

Tilikauden jälkeiset olennaiset muutokset

Tilikauden päättymisen jälkeen kuntayhtymän toiminnassa tai taloudellisessa asemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

Lapin liiton konsernitilinpäätös

Vuodelta 2025 ei ole laadittu konsernitilinpäätöstä, koska Lapin pelastuslaitos siirtyi Lapin hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Lapin liiton tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

TASE		Tilivuosi	Ed. vuosi
		00-12	00-12
1000	VASTAAVAA		
1001	PYSYVÄT VASTAAVAT		
1002	Aineettomat hyödykkeet	2.954,31	
1200	Sijoitukset		
1201	Osakkeet ja osuudet		
1210	Muut osakkeet ja osuudet	152.000,00	422.356,34
1201	Osakkeet ja osuudet	152.000,00	422.356,34
1200	Sijoitukset	152.000,00	422.356,34
1001	PYSYVÄT VASTAAVAT	154.954,31	422.356,34
1400	TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1460	Muut toimeksiantojen varat	13.709.880,11	17.125.939,42
1400	TOIMEKSIANTOJEN VARAT	13.709.880,11	17.125.939,42
1500	VAIHTUVAT VASTAAVAT		
1600	Saamiset		
1601	Pitkäaikaiset saamiset		
1660	Muut saamiset	16.061,49	
1601	Pitkäaikaiset saamiset	16.061,49	
1720	Lyhytaikaiset saamiset		
1721	Myyntisaamiset	25.867,80	14.228,15
1780	Muut saamiset	975.703,53	1.332.331,40
1720	Lyhytaikaiset saamiset	1.001.571,33	1.346.559,55
1815	Siirtosaamiset		
1822	Muut siirtosaamiset	63.753,91	100.411,51
1815	Siirtosaamiset	63.753,91	100.411,51
1600	Saamiset	1.081.386,73	1.446.971,06
1900	Rahat ja pankkisaamiset	1.592.459,90	1.059.604,50
1500	VAIHTUVAT VASTAAVAT	2.673.846,63	2.506.575,56
1000	VASTAAVAA	16.538.681,05	20.054.871,32
2000	VASTATTAVAA		
2001	OMA PÄÄOMA		
2002	Peruspääoma	1.508.231,95	1.508.231,95
2015	Muut omat rahastot	203.468,64	215.468,64
2040	Edellisten tilikausien yli/alijäämä	480.946,95	483.102,59
2050	Tilikauden yli-/alijäämä	-30.010,38	-2.155,64
2001	OMA PÄÄOMA	2.162.637,16	2.204.647,54
2300	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2301	Valtion toimeksiannot	10.148.706,90	13.469.624,86
2330	Muut toimeksiantojen pääomat	3.498.664,88	3.664.025,80
2300	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	13.647.371,78	17.133.650,66
2400	VIERAS PÄÄOMA		

2500	Lyhytaikainen		
2540	Saadut ennakot	277.198,62	243.479,60
2545	Ostovelat	162.339,26	102.922,32
2550	Muut velat	92.485,60	62.261,78
2570	Siirtovelat		
2580	Lomapalkkajaksotus	106.075,05	166.558,79
2584	Muut siirtovelat	90.573,58	141.350,63
2570	Siirtovelat	196.648,63	307.909,42
2500	Lyhytaikainen	728.672,11	716.573,12
2400	VIERAS PÄÄOMA	728.672,11	716.573,12
2000	VASTATTAVAA	16.538.681,05	20.054.871,32

TULOSLASKELMA

Toim.tuotot luott. + vastualueet	3 440 200	3 708 042
Projektit + tekninen tuki, tulot	1 717 113	2 633 024
Toimintatuotot yhteensä	5 157 313	6 341 066

Toim.kulut luott. + vastualueet	3 440 200	3 551 652
Projektit + tekninen tuki, kulut	1 717 113	2 643 216
Toimintakulut yhteensä	5 157 313	6 194 868

TOIMINTAKATE	146 197
Rahoitustuotot ja kulut	13 947
VUOSIKATE	160 144
POISTOT	-11 250
Arvonalentumiset	-270 356
SATUNNAISET TUOTOT	79 451
SATUNNAISET KULUT	0
Varausten vähennys	0
Rahastojen vähennys	12 000
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-30 011

RAHOITUSLASKELMA		2025	Tilinpäätös
9310	Kassavirta/vars.tnta ja investoinnit		
9315	Tulorahoitus		
9320	Vuosikate	160.144,88	197.844,36
9325	Satunnaiset erät	-190.905,26	
9330	Tulorahoituksen korjauserät	270.356,34	
9315	Tulorahoitus	239.595,96	197.844,36
9350	Investoinnit	-14.204,31	
9310	Kassavirta/vars.tnta ja investoinnit	225.391,65	197.844,36
9400	Rahoitustoiminnan kassavirta		
9410	Antolainauksen muutokset		
9411	Antolainasaamisten lisäykset	-16.061,49	
9415	Antolainasaamisten vähennys	16.061,49	
9410	Antolainauksen muutokset		
9480	Muut maksuvalmiuden muutokset		
9481	Toimeksiantojen varojen ja pääom.	-70.219,57	-61.685,99
9483	Pitkäaikaisten saamisten muutos	-16.061,49	
9485	Lyhytaikaisten saamisten muutos	381.645,82	-107.151,85
9486	Korott. pitkä- ja lyhytaik.velkojen muut	12.098,99	-398.725,88
9480	Muut maksuvalmiuden muutokset	307.463,75	-567.563,72
9400	Rahoitustoiminnan kassavirta	307.463,75	-567.563,72
9490	Kassavarojen muutos	532.855,40	-369.719,36
9500	Kassavarat 31.12.	1.592.459,90	1.059.604,50
9501	Kassavarat 1.1.	1.059.604,50	1.429.323,86
9502	Kassavarojen muutos	532.855,40	-369.719,36

Tilinpäätöksen liitteet

Taseen liitetiedot

Suunnitelman mukaiset poistot

Kuntayhtymän suunnitelman mukaisten poistojen laskennassa noudatetaan kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta. Poistojen perustana oleva käyttöomaisuus on määritelty kirjanpitolain 12.2 §:ssä. Käyttöomaisuutta ovat esineet, erikseen luovutettavissa olevat oikeudet ja muut hyödykkeet, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa useampana kuin yhtenä tilikautena.

Käyttöomaisuutta ovat tulon tuottamisen tarkoituksesta riippumatta hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useamman kuin yhden tilikauden. Investointimenojen aktivointirajaksi on vahvistettu 10 000 €. Rajan alle jäävät hankkeet ja hankinnat kirjataan suoraan tilivuoden menoksi ja ylimenevät aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Poistomenetelmät ja poistajat ovat seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Muut pitkävaikutteiset menot

Perustamis- ja järjestelymenot

Tutkimus- ja kehittämismenot

Liikearvo

Atk-ohjelmistot

Muut

Poistomenetelmä

Tasapoisto 5 vuotta

Tasapoisto 3 vuotta

Tasapoisto 3 vuotta

Tasapoisto 5 vuotta

Tasapoisto 3 vuotta

Tasapoisto 3 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet, muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet sekä koneet ja kalusto

Atk-laitteet

Muut laitteet ja kalusteet

Muut aineelliset hyödykkeet, Arvo- ja taide-esineet

Keskeneräiset hankinnat

Poistomenetelmä

Menojäännöspoisto 25 %

Tasapoisto 3 vuotta

Tasapoisto 3 vuotta

Ei poistoa

Ei poistoa

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Poistomenetelmä

Ei poistoa

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

1210 Muut osakkeet ja osuudet

Kiinteistö Oy Vilhontalo-nimisen yhtiön osakkeet N:ot
0012848-0014242, N:ot 0019035-0023698, N:ot 0027046-
0027136, N:ot 0028647-0028762

Yhteensä 6 266 kpl yhtiön osakkeita

- arvonalennus

Yhteensä 31.12.2025

1215 Muut osakkeet ja osuudet

Lapin Informaatioteknologia Lapit Oy

Muut osakkeet ja osuudet yhteensä

420 356,34 euroa

- 270 356,34 euroa

150 000,00 euroa

2 000,00 euroa

152 000,00 euroa

Taseen ulkopuoliset vakuudet ja vastuut

KOY Vilhontalo remonttilaina

298 785,07 €

Pohjolan Osuuspankki, limiitti 500 000 €, velkaosuus 31.12.2025

0,00 €

Toimitilavuokra Korkalonkatu 6 a 3 (1.1.-31.3.2026) -irtisanottu

3 522,00 €

Toimitilavuokra Rantavitikantie 33 A (irtisanomisaika 6 kk)

75 861,48 €

Vuokrasopimukset (käyttöleasing)

Vuokrasopimukset (käyttöleasing)

HP Color LaserJet MFP E786dn -sopimus valmisteilla, ei vielä tietoja

818337 Konica Minolta Bizhup C3350I kopiokone (Rantavitikka)

Lapit Oy, tietokoneleasingit 2026

Vuokravastuut 2026

1 096,08 €

19 152,60 €

Leasingit 2026 yhteensä

20 248,68 €

Vuokrasopimukset 2027-2029

818337 Konica Minolta Bizhup C3350I kopiokone (Rantavitikka)

HP Color LaserJet MFP E786dn -sopimus valmisteilla, ei vielä tietoja

Lapit Oy, tietokoneleasing 2027-2029

1 422,00 €

19 052,67 €

YHTEENSÄ

20 474,67 €

Jäsenkuntien peruspääoma ja äänimäärä valtuustossa

LAPIN LIITON PERUSPÄÄOMA 447 151,21 €

PELASTUSLAITOKSELTA SIIRTÄNYT 1 061 080,74 €

Kunta	%-osuus	Osuus peruspääomasta €	Osuus pelan peruspääomasta	Yhteensä	Äänimäärä valtuustossa 31.12.2025
Enontekiö	0,87 %	3 890,22 €	9 231,40 €	13 121,62 €	1
Inari	3,74 %	16 723,46 €	39 684,42 €	56 407,87 €	3
Kemi	14,05 %	62 824,75 €	149 081,84 €	211 906,59 €	6
Kemijärvi	4,83 %	21 597,40 €	51 250,20 €	72 847,60 €	3
Keminmaa	5,40 %	24 146,17 €	57 298,36 €	81 444,53 €	3
Kittilä	2,97 %	13 280,39 €	31 514,10 €	44 794,49 €	2
Kolari	1,84 %	8 227,58 €	19 523,89 €	27 751,47 €	2
Muonio	1,30 %	5 812,97 €	13 794,05 €	19 607,02 €	1
Pelkosenniemi	0,57 %	2 548,76 €	6 048,16 €	8 596,92 €	1
Pello	2,07 %	9 256,03 €	21 964,37 €	31 220,40 €	1
Posio	1,78 %	7 959,29 €	18 887,24 €	26 846,53 €	1
Ranua	1,73 %	7 735,72 €	18 356,70 €	26 092,41 €	2
Rovaniemi	32,37 %	144 742,85 €	343 471,84 €	488 214,68 €	15
Salla	2,01 %	8 987,74 €	21 327,72 €	30 315,46 €	1
Savukoski	0,74 %	3 308,92 €	7 852,00 €	11 160,92 €	1
Simo	1,99 %	8 898,31 €	21 115,51 €	30 013,82 €	1
Sodankylä	4,70 %	21 016,11 €	49 870,79 €	70 886,90 €	3
Tervola	1,69 %	7 556,86 €	17 932,26 €	25 489,12 €	1
Tornio	12,36 %	55 267,89 €	131 149,58 €	186 417,47 €	7
Utsjoki	0,73 %	3 264,20 €	7 745,89 €	11 010,09 €	1
Ylitornio	2,26 %	10 105,62 €	23 980,42 €	34 086,04 €	2
YHTEENSÄ	100,00 %	447 151,21 €	1 061 080,74 €	1 508 231,95 €	58

Jäsenkuntien maksuosuudet 2025

Nimi	Kunnallis- ja yhteisövero-osuus 2023	%	Maksuosuus 2025	Maksuosuus 2024 € (sis. TYP)	Muutos € 2025-2024
Enontekiö	3 177 110	0,9455 %	25 997	25 136	861
Inari	11 164 744	3,3226 %	91 355	106 688	-15 333
Kemi	40 478 834	12,0464 %	331 216	324 212	7 004
Kemijärvi	12 490 360	3,7171 %	102 202	102 840	-638
Keminmaa	15 871 437	4,7233 %	129 867	135 412	-5 545
Kittilä	15 713 170	4,6762 %	128 572	113 304	15 268
Kolari	6 395 215	1,9032 %	52 328	54 756	-2 428
Muonio	4 623 023	1,3758 %	37 828	38 237	-409
Pelkosenniemi	1 777 233	0,5289 %	14 542	14 068	474
Pello	5 488 957	1,6335 %	44 913	45 979	-1 066
Posio	4 770 873	1,4198 %	39 037	38 097	940
Ranua	4 190 559	1,2471 %	34 289	37 149	-2 860
Rovaniemi	128 054 502	38,1087 %	1 047 799	1 033 918	13 881
Salla	4 981 561	1,4825 %	40 761	43 788	-3 027
Savukoski	2 130 730	0,6341 %	17 435	17 968	-533
Simo	5 547 762	1,6510 %	45 394	44 939	455
Sodankylä	18 634 565	5,5456 %	152 476	135 003	17 473
Tervola	4 302 791	1,2805 %	35 207	37 383	-2 176
Tornio	38 976 470	11,5993 %	318 923	336 103	-17 180
Utsjoki	1 953 309	0,5813 %	15 983	16 636	-653
Ylitornio	5 301 120	1,5776 %	43 376	47 886	-4 510
	336 024 325	100,00 %	2 749 500	2 749 500	0

Lähde: [Verohallinto TIL N181 18.10.2024](#)

Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot

	2025 / €	2024 / €
Toimintatuotot		
Myyntituotot		
Jäsenkuntien maksuosuudet	2 749 500,00	2 749 505,00
Muut varsinaisen toim. tuotot *	729 369,96	41 868,68
Myyntituotot yhteensä	3 478 869,96	2 791 373,68
Tuet ja avustukset		
Tuet ja avustukset valtiolta	686 934,75	716 917,86
Tuet ja avustukset EU:lta	1 541 296,20	1 548 299,80
Muut tuet ja avustukset	443 457,31	645 653,35
Tuet ja avustukset yhteensä	2 671 688,26	2 910 871,01
Muut toimintatuotot		
Muut tuotot	190 508,08	28 851,02
Toimintatuotot yhteensä	6 341 066,30	5 731 095,71

* V. 2025 Muihin varsinaisen toiminnan tuottoihin sisältyy FEM2025 tuotto 722 405,83 €

Toteumavertailu varsinainen toiminta/projektitoiminta 31.12.2025

	Varsinainen toiminta	Projektitoiminta	Yhteensä
Toimintatuotot	3 708 042	2 633 024	6 341 066
Henkilöstökulut	-1 716 284	-1 889 197	-3 605 481
Palvelujen ostot	-1 598 351	-746 478	-2 344 829
Aineet ja tarvikkeet	-54 122	-2 746	-56 868
Vuokrat	-182 894	-4 796	-187 690
Korko- ja rahoituskulut	-2 064	-1 807	-3 871
Korkotuotot	17 819	0	17 819
Poistot ja arvonalentumiset	-281 606	0	-281 606
Rahastosiirrot		12 000	12 000
Satunnaiset tuotot	79451,08		79 451,08
Vuosikate	-30 010	0	-30 010

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Tilintarkastajan palkkiot

Vastuualue	KPMG OY
Varsinainen toiminta	14175
Tarkastuslautakunta	
Hankkeet ja ohjelmat	22242,5
YHTEENSÄ	36417,5

Maksetut puolueverot

LAPIN LIITTO	MAKSETUT PUOLUEVEROT	€
	Liitto 999 Puolueverot Osasto 120 Lapin Kokoomus, LL	1 275,00 €
	Liitto 999 Puolueverot Osasto 220 Keskustan Lapin piiri, LL	1 520,00 €
	Liitto 999 Puolueverot Osasto 221 Keskustan Peräpohjolan piiri ry, LL	450,00 €
	Liitto 999 Puolueverot Osasto 320 Lapin Sosi.dem. Piiri, LL	993,00 €
	Liitto 999 Puolueverot Osasto 420 Vasemmistoliiton Lapin piiri ry, LL	1 442,25 €
	Liitto 999 Puolueverot Osasto 500 Lapin Vihreät ry. LL	270,00 €
	Liitto 999 Puolueverot Osasto 620 Perussuomalaisten Lapin piiri, LL	672,00 €
	YHTEENSÄ	6 622,25 €

Henkilöstökulut

	2025	2024
Rahapalkat	3 106 180	3 242 071
Jaksotetut palkat	-51 299	-140 092
Palkat yhteensä	3 054 881	3 101 979
Eläkekulut	510 467	535 111
Muut henkilösivukulut	66 811	52 577
Henkilöstökorvaukset	-26 677	-35 992
Henkilöstökulut yhteensä	3 605 482	3 653 675
Ohjelmien ja hankkeiden osuus henkilöstökuluista	1 889 197/52,4 %	1 963 703/53,75 %

Johdon palkat ja palkkiot (sis. maakuntajohtaja ja vastualuejohtajat)

		2025	2024	2023
Johdon palkat		471 827	460 638	487 513
Eläke- ja henkilösivukulut		93 988	87 290	97 039
Yhteensä		565 815	547 928	584 552
Henkilöstökulut yhteensä				

Satunnaiset erät

Satunnainen erä 79 451 € on aikaisempiin tilikausiin liittyvä Lapin pelastuslaitokselta siirtynyt saatavan palautus.

Tunnuslukuja

Kokonaistalous	2025	2024
Toimintakate	146 198	166 092
Vuosikate	160 145	197 844
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 250	0
Arvon alentumiset	-270356	
Satunnaiset tuotot	79451	0
Rahastojen muutokset	12000	-200000
Tilikauden tulos	-30 010	-2 156

Tuloslaskelma	2025	2024
Toimintatuotot/toimintakulut %	97,69 %	97,10 %
Vuosikate/poistot %	1423,51 %	0,00 %

Tase	2025	2024	Muutos
Omavaraisuusaste % ilman toimeksiantojen pääomia	84,75 %	82,09 %	2,66 %
Omavaraisuusaste % sis. Toimeksiantojen pääomat	13,30 %	11,13 %	2,17 %
Lainakanta 31.12. €	0	0	

Maakuntahallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Maakuntahallitus esittää, että tilikauden tappio 30 010,38 € siirretään edellisten tilikausien ylijäämä-/alijäämätilille.

LAPIN LIITTO

Rovaniemellä 19.3.2026

LAPIN LIITON HALLITUS

Olli Rainio

Antti Kaarlela

Helena Kaikkonen-Tiensuu

Paulina Koskenniemi

Annika Sipola

Mikko Pyhäjärvi

Sari Ekorre

Petteri Salmijärvi

Juhani Hiltunen

Anni Koivisto

Susanna Viitala

Sara Seppänen

Pekka Tiitinen


Mikko Sipilä

Maria-Riitta Mällinen

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Rovaniemellä 28. huhtikuuta 2026



Juha Väärälä, KPMG OY
JHT, KHT

Liite: Hankekortit

ACCESS – Aurora Cross-border Coalition for Eastern Strategy and Solutions

Lapin liitto on kumppanina Interreg Aurora-ohjelmasta rahoitetussa ACCESS-hankkeessa, jonka tavoitteena on vahvistaa alueellisten ja paikallisten viranomaisten sekä sidosryhmien osaamista ja kykyä ohjata paikallistaloutta muuttuvissa toimintaympäristöissä. Hanke tukee alue- ja paikallishallintoa sekä keskeisiä sidosryhmiä geotaloudellisessa siirtymässä: rajat ylittävän yhteistyön kautta haasteista tehdään mahdollisuuksia. Hanke parantaa paikallisyhteisöjen ja yritysten toimintaedellytyksiä ja valmiuksia. Tavoitteena on myös lisätä investointeja ja kytkeä alue laajempiin arvo- ja toimitusketjuihin.

Työpakettit

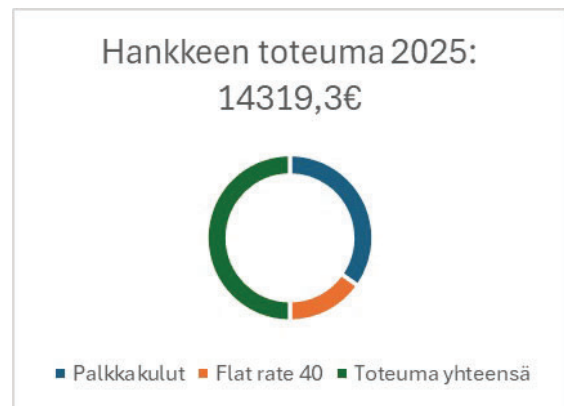
- Kyvykkyyksien rakentaminen kestäväen kehityksen ja turvallisen asumisen tukemiseksi
- Kehitysstrategioiden ja toimenpidesuunnitelmien laatiminen rajayhteistyön ohjaamiseksi
- Tiedottaminen ja näkyvyyden lisääminen geotaloudellisten vaikutusten ja mahdollisuuksien ymmärryksen parantamiseksi

Hankkeen osapuolet

- Pää toteuttaja Itä-Lapin kuntayhtymä
- Naturpolis (Koillismaa)
- Lapin liitto
- Nessebyn kunta, Itä-Finnmark (Norja)
- Liitännäisjäsen Barents Road -organisaatio (Ruotsi)
- Liitännäisjäsen Barentssekretariatet (Norja)

Hankkeen talous

Lapin liitto 2025	TOTAL, €
Palkkakulut	9 955,58
Flat rate	4 363,72
Ostopalvelut ja sidosryhmäläisten matkakulut	Sisältyy flat rateen
TOTAL	14 319,3



Hankkeen kokonaisbudjetti 122 626,73 €
Interreg Aurora 65 %
Omarahoitusosuus 42 919,34 €

Hankkeen tilanne 31.12.2025

Hanke käynnistettiin elokuussa ja sitä viety eteenpäin hankesuunnitelman mukaisesti. Syksyllä 2025 työstettiin työpaketti 1:n tarveanalyysia ja työpaketti 3:n tiedotus- ja näkyvyyssuunnitelmaa partnerien kanssa.

DEBUTING – sukupuolten välinen tasa-arvo ja osallisuus pk-yrityksissä

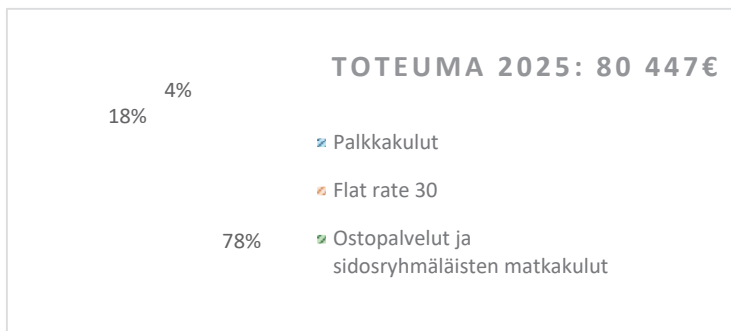
Kansainvälisen DEBUTING-hankkeen tavoitteena on edistää tasa-arvoisempaa ja inklusiivisempaa työelämää erityisesti pk-yrityksissä. Työtä tehdään välillisesti aluekehittämisen kautta. Lapin osalta vaikutetaan Älykkään erikoistumisen strategian (ÄES) toimeenpanoon, jotta strategia tukisi pk-yritysten ja lappilaisen työelämän tasa-arvoisuutta ja inklusiivisuutta. Hankkeen kokonaisbudjetti on 2,5 miljoonaa euroa, josta Lapin liiton osuus on noin 250 000 euroa. Hankekaika on 1.3.2023-31.5.2027.

Hankkeen osapuolet

DEBUTING-hankkeen kumppanit ovat:

<ul style="list-style-type: none">Region Värmland (Lead Partner, Ruotsi)	<ul style="list-style-type: none">ART-ER Joint Stock Consortium Company Emilia Romagna (Italia)
<ul style="list-style-type: none">Karlstad University (Advisory Partner, Ruotsi)	<ul style="list-style-type: none">Navarra Development Agency SODENA (Espanja)
<ul style="list-style-type: none">Lapin liitto (Suomi)	<ul style="list-style-type: none">Pomorskie Voivodeship (Puola)
<ul style="list-style-type: none">Regional Development Agency North-West (Romania)	<ul style="list-style-type: none">Grand Est Développement (Ranska)
<ul style="list-style-type: none">ecoplus. Business Agency of Lower Austria (Itävalta)	<ul style="list-style-type: none">VDI/VDE Innovation+Technik GmbH (Saksa)
<ul style="list-style-type: none">National Development Centre (Unkari)	<ul style="list-style-type: none">Ungheni City Hall (Moldova)

Hankkeen talous



Palkkakulut 63 108 €

Flat rate 30 14 249 €

Ostopalvelut ja sidosryhmäläisten matkakulut 3 089 €

Hankkeen tilanne ja tulokset

Hanke on edennyt suunnitellusti. Onnistuimme hankkeen päätavoitteessa Älykkään erikoistumisen strategian toimeenpanosuunnitelman päivittämisestä, minkä johdosta toimeenpanosuunnitelma tukee entistä paremmin tasa-arvoista ja inklusiivista työelämää. Työstimme alueellisessa yhteistyössä materiaalia työpajoissa myös Lappi-sopimukseen. Osallistuimme vuonna 2025 paikan päällä kolmeen projektitapaamiseen (Itävalta, Romania, Italia), joista kahdessa oli mukana myös sidosryhmäläisiä Lapista. Toimimme lisäksi koko hankekonsortion viestintäpäällikkönä, toteuttaen aktiivista hankeviestintää kansainvälisellä tasolla.

Lapland Mining Hub – Lapin kaivannaisalan ekosysteemin kick off

Hankkeella pyritään lisäämään yritysten tarpeista lähtevää TKI-toimintaa, vauhdittamaan Lapin alueen kaivannaisalan ekosysteemin kehittymistä sekä edistämään kaivosalueiden välistä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Hankkeen tavoitteena on kehittää lappilainen Mining Hub -verkostotyömalli, joka sitouttaa eri toimijoita yhteistyöhön, lisää eri toimijoiden välistä tiedonkulkua ja edesauttaa toimillaan uusia innovaatioita, jotka tukevat kaivannaisalan kilpailukykyä Lapissa. Hankeaika: 1.8.2023-31.12.2026 saakka.

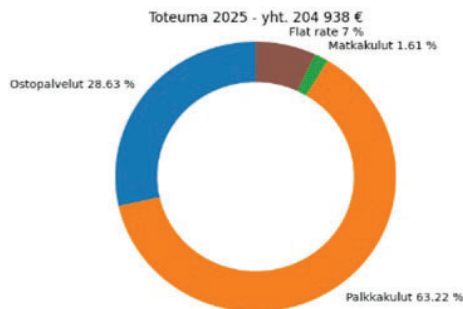
Työpaketit

1. Lapin kaivannaisalan ekosysteemi – vastuullisen kaivannaistoiminnan edelläkävijä (Lapland Mining Hub -collaboration)
2. Kaivannaisalan ekosysteemi Lapin älykkään erikoistumisen kokeilualustaksi
3. Yhteinen kuva tukemassa vastuullista ja yhteistyöhön perustuvaa Lapin kaivannaisalaa
4. Kansainvälinen yhteistyö vahvistamassa Lapin kaivannaisalan ekosysteemiä

Hankkeen osapuolet

- **Hanketoimijat:** 100 % Lapin liiton hallinnoima hanke.
- **Yhteistyökumppanit:** Lapin ammattikorkeakoulu, Lapin yliopisto, GTK, Lapin koulutuskeskus REDU, Lappia.
- **Sidosryhmät:** Kunnat, kuntayhtymät ja kuntien kehittämissyhtiöt, yritykset (kaivoksia palvelevat lappilaiset pk-yritykset), valtion viranomaiset ja muut organisaatiot.

Hankkeen talous



Lyhyt raportointi projektin taloudesta
Kokonaisbudjetti 636 918 € (josta EU-rahoitusosuus 90 %)
Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)
Budjetti 2025: 239 431 €

Hankkeen tilanne 31.12.2025 ja tulokset

Hankkeen toimenpiteet ovat keskittyneet työpaketti 4 toimenpiteiden viimeistelyyn ja työpaketin 1 ja 3 toteutukseen. Yhtenä merkittävimmistä toimenpiteistä oli Mining Regions & Cities -konferenssin järjestäminen yhteistyössä OECD:n kanssa. Tilaisuus keräsi yhteen 210 osallistujaa 37 eri maasta ja toi näkyvyyttä Lapin kaivannaisalalle.

Lapin ilmasto- ja energiastrategia -hanke

Hankkeessa laadittiin Lapin maakunnalle ilmasto- ja energiastrategia, joka koostuu ilmastonmuutoksen hillinnän ja ilmastonmuutoksen sopeutumisen suunnitelmista sekä energiastrategiasta. Lisäksi hankkeen läpileikkaavina teemoina olivat ilmastoviestintä, osallisuus ja oikeudenmukaisuus. Hanke oli käynnissä 1.5.2024-31.12.2025 ja sen kokonaisbudjetti on 486 738 €. Rahoituksesta 80 % on EAKR-ohjelmasta. Hankkeen päätoteuttaja oli Lapin ELY-keskus ja osatoteuttaja Lapin liitto. Strategian laadinnassa hyödynnettiin laajasti alueellisia ilmastoverkostoja ja tehtiin yhteistyötä muiden temaattisten hankkeiden kanssa. Lapin ELY-keskuksen vastuualueisiin kuuluivat sopeutumisen, osallisuuden, viestinnän ja oikeudenmukaisuuden työpaketit. Lapin liitto vastasi ilmastonmuutoksen hillintää ja energiastrategiaa koskevista työpaketeista.

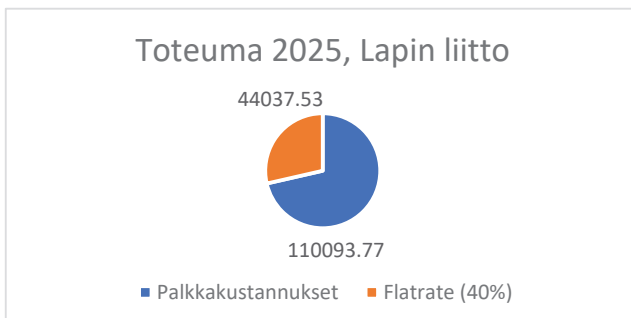
Työpaketit

1. Ilmastonmuutoksen hillintä
2. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen
3. Energiastrategia
4. Viestintä, osallisuus ja oikeudenmukaisuus

Hankkeen osapuolet

Ryhmähankkeen osapuolet ovat Lapin ELY-keskus ja Lapin liitto.

Hankkeen talous



Hankkeen kokonaisbudjetti: 486 738 €
Lapin liiton osuus: 233 958 €
Budjetti 2025: 161 699 €

Toteuma 2025: 154 131,29 €

Hankkeen tilanne 31.12.2025 ja tulokset

Hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti ja hanke on päättynyt 31.12.2025. Hankkeessa laadittiin laajasti sidosryhmiä ja asukkaita osallistaen Lapin ilmasto – ja energiastrategia sisältäen hillintäsuunnitelman, sopeutumissuunnitelman ja energiastrategian. Strategia pohjautuu tuoreimpaan tutkimukseen sekä ilmasto- ja energia-asioita koskeviin kansallisiin ja EU-tason tavoitteisiin. Hankkeen aikana ilmastotyö Lapin maakunnassa on tuotu näkyväksi useissa toimialakohtaisissa työpajoissa ja toimijoita on kuultu niin paikan päällä kuin etänä järjestetyissä tapahtumissa. Strategiasta laadittiin lisäksi tiivistelmä päätöksentekijöille, joka käännettiin englanniksi ja Suomessa puhutuille saamen kielille. Kaikki hankkeen tuotokset on koottu Lapin Luotsi-verkkosivulle.

Hanke ylitti sille asetetut tavoitteet ja ilmasto- ja energiastrategia on kytketty osaksi Lapin aluekehitysjärjestelmää. Se mm. toteuttaa Lappi-sopimuksen ilmasto- ja luontotavoitteita ja toimii ilmastolain alueellisen toimeenpanoasiakirjana. Hankkeen aikana tuotettiin runsaasti tietoa sekä

päästövähennystavoitteiden saavuttamisesta että ilmastonmuutoksen vaikutuksista. Hankkeessa tuotettu tieto tulee palvelemaan laajasti Lapin aluekehitystä ja elinkeinojen kehittämistä tulevaisuudessa.

Lappi-brändi 2.0 – Vahvalla ja monipuolisella brändillä ratkaisuja Lapin haasteisiin

Lappi-brändi 2.0 -hankkeessa vahvistetaan alueen toimijoiden brändiosaamista- ja ajattelua sekä päivitetään Lapin yhteinen brändi. Hankkeessa Lapin olemassa oleva aluebrändi altistetaan tutkimukselle ja moniääniselle tarkastelulle laajassa yhteistyössä maakunnan toimijoiden kanssa. Tulosten pohjalta aluebrändiä päivitetään vastaamaan nykypäivän Lapin tarjoamia mahdollisuuksia ja tarpeita. Samalla hankkeessa kootaan Lapin ensimmäinen kulttuurin ja luovien alojen kasvuohjelma. Hanke toteutetaan ajalla 1.1.2024 – 31.12.2026. Hanke saa rahoitusta Euroopan aluekehitysrahastosta.

Työpaketit

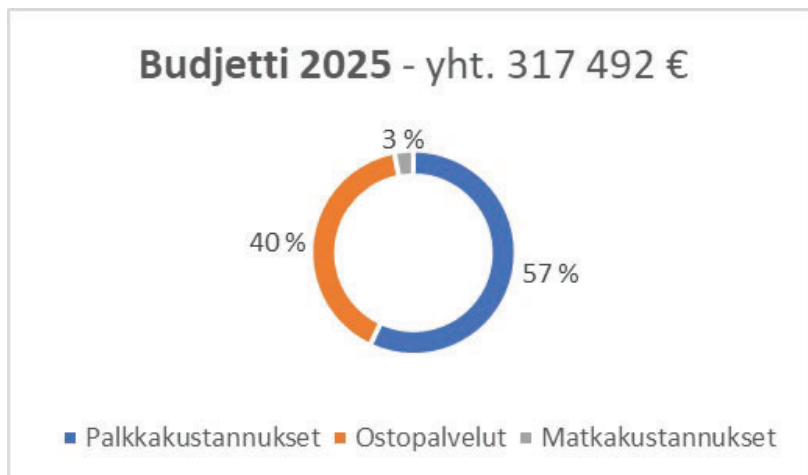
1. Selvitys ja tiedonkeruu
2. Päivitetään uusi Lappi-brändi
3. Testataan päivitettyä brändiä kulttuurin ja luovan toimialan kasvuohjelman kautta ja palautetta keräämällä
4. Päivitetyn brändin viimeistely ja jalkautus sekä brändin vieminen aluemarkkinoinnin pilotteihin

Hankkeen osapuolet

Ryhmähankkeen päätoteuttajana on Lapin liitto ja osatoteuttajana Lapin yliopisto.

Hankkeen talous

Hankkeen kokonaisbudjetti on 1 394 437 €, josta Lapin liiton osuus 1 166 374 €. Lapin liiton osuudesta EU-rahoitusta on 933 101 €.



Budjetti 2025: 317 492 €

Palkat 171 304€

Ostopalvelut 136 710 €

Matkakustannukset 8978 €

Hankkeen rahoitus: 80 %
EAKR, 20 % omarahoitus

Hankkeen tilanne 31.12.2025 ja tulokset

Toisena toimintavuotena hankkeessa toteutettiin kansallisen kynnyksarvon ylittävä kilpailutus, jonka perusteella valittiin mainostoimistokumppani Lappi-brändin päivittämiseen. Tarjouskilpailun voitti Werklig Oy. Hankkeessa valmistui työpaketti 1, jossa kerätyn tiedon pohjalta koostettiin yhteenveto nykyisen brändin heikkouksista, vahvuuksista ja kehitystarpeista. Yhteenveto toimi samalla mainostoimistokumppanin perehdytysaineistona osoittaen ne lähtökohdat, joiden pohjalta varsinaiseen päivitystyöhön ryhdytään työpaketissa 2. Syksyllä 2025 hankkeessa toteutettiin pääosallistamistoimenpiteet, joihin kuului kierrokset kaikkiin Lapin kuuteen seutukuntaan yhdessä Werkligin kanssa, sekä lappilaisille suunnattu Mitä Lappi sinulle merkitsee -kysely. Seutukuntakierrosten yhteydessä järjestettyihin työpajoihin osallistui noin 300 henkilöä ja kysely tavoitti lähes 1200 vastaajaa. Työpajoista ja kyselystä kerättyjen ja analysoidujen tietojen perusteella Werklig muotoilee brändistrategian sisällöt.

Lapin kulttuurin ja luovan alan kasvuohjelman tekijäksi valittiin kilpailutuksella Arctic Factory Oy. Kasvuohjelman kokoamista ohjaamaan perustettiin eri taiteen- ja kulttuurialojen ammattilaisista koostuva asiantuntijaryhmä. Tiedonkeruu kasvuohjelman sisältöjä varten käynnistettiin Lapin kulttuurifoorumissa Kemijärvellä syyskuussa 2025. Loppuvuodesta järjestettiin myös ensimmäiset työpajat ja ryhmähaastattelut sidosryhmille. Kasvuohjelman on tarkoitus valmistua toukokuussa 2026.

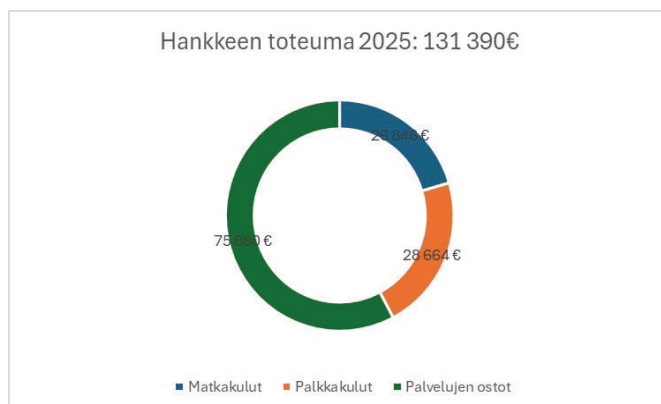
Lounaistuuli-hanke

Lapin liiton Lounaistuuli -hanke vastasi kansainvälisen toimintaympäristön muutokseen vahvistamalla Lapin muutosvalmiutta uudessa geopoliittisessa tilanteessa tiivistämällä pohjoista yhteistyötä sekä selvittämällä Itämeriyhteistyön ja Nato-jäsenyyden mahdollisuuksia alueen elinkeinoelämälle ja kehittämiselle.

Hankeaika: 1.3.2023 – 30.6.2025, hanke on päättynyt.

Työpaketit

1. Euroopan pohjoisen alueiden yhteistyön tiivistäminen
2. Itämeriyhteistyön valmiuksien kasvattaminen ja tiivistäminen
3. Suomen Nato-jäsenyyden tuomat mahdollisuudet Lapin aluekehittämiseen



Hankkeen talous

Rahoitus: AKKE – Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukemisen määräraha
Budjetti (koko hankeaika): 292 833 €
Vuoden 2025 budjetti 1.1.-30.6.2025, 138.523

Hankkeen tilanne 30.06.2025 ja tulokset

Hanke eteni hankesuunnitelman ja hankkeen tavoitteiden mukaisesti ja päättyi 30.6.2025.

TP1: Euroopan pohjoisen alueiden yhteistyön tiivistäminen:

Työpaketti 1:n tuloksena syntyi selkeämpi tilannekuva pohjoisten alueiden yhteistyön nykytilasta ja tulevaisuuden vaihtoehdoista.

-Yhteinen tahtotila yhteistyön tiivistämiseksi on tunnistettu alueiden kesken

-Yhteistyön teemat on määritelty: elinkeinoelämä, liikenne, turvallisuus, osaaminen ja kulttuuri.

-Yhteistyösopimusten valmistelu on käynnistetty, ja niiden merkitys strategisena työkaluna on tunnistettu.

-EU:n näkökulma tukee pohjoisten alueiden integraatiota ja yhteistyötä, erityisesti turvallisuus- ja omavaraisuusteemojen kautta.

TP2: Itämeriyhteistyön valmiuksien kasvattaminen ja tiivistäminen:

Vuonna 2025 Lappi oli aktiivisesti mukana CPMR:n toiminnassa puheenjohtamalla kahta CPMR Itämeren komission työryhmää (EUSBSR ja Arktinen työryhmä). EUSBSR työryhmässä laadittiin alueiden näkökulmasta suositukset seuraavaan EU:n Itämeristrategiaan 2026. Arktisessa työryhmässä on Lapin johdolla järjestetty keskustelutilaisuuksia ja kannanottoja eri arktista aluetta koskeviin asioihin.

Työpaketti 2 osoitti, että CPMR-jäsenyys on ollut Lapille hyödyllinen ja strategisesti perusteltu avaus. Jäsenyys on tarjonnut vaikuttamiskanavan, lisännyt näkyvyyttä ja vahvistanut Lapin asemaa arktisena ja eurooppalaisena toimijana. Työpaketti 2 on rakentanut perustan pitkäjänteiselle ja vaikuttavalle Itämeriyhteistyölle, joka tukee Lapin aluekehitystä ja kansainvälistä asemaa muuttuvassa geopoliittisessa ympäristössä.

TP3: Suomen Nato-jäsenyyden tuomat mahdollisuudet Lapin aluekehittämiseen

Työpaketin toteutuksessa järjestettiin kolme benchmarking-matkaa: Helsingissä (Puolustusministeriö) – osallistuttiin Nato-rahoitusinfoon, jossa esiteltiin NATO Security Investment Program (NSIP). Yhdysvallat (Washington D.C. ja Denver) – Matkan aikana tavattiin useita ajatushautomaita ja viranomaisia. Keskusteluissa korostui arktisen alueen strateginen merkitys, Lapin rooli osana Naton turvallisuusarkkitehtuuria sekä mahdollisuudet teknologia- ja kaivossektorin yhteistyöhön. Erityisesti osavaltiotason yhteistyö (esim. Colorado) nähtiin potentiaalisena väylänä konkreettisiin hankkeisiin. Bryssel (EU-edunvalvonta) – matkalla tavattiin europarlamentaarikkoja, EU-edustuston virkamiehiä ja komission asiantuntijoita. Keskusteluissa nousi esiin koheesiorahoituksen väheneminen ja tarve asemoida Lappi osaksi EU:n strategisia tavoitteita.

Työpaketin tuloksena syntyi ajantasainen tilannekuva Nato-jäsenyyden mahdollistamista kehityspoluista Lapissa.

MountResilience

MountResilience tukee vuoristoilla alueilla sijaitsevia eurooppalaisia alueita ja yhteisöjä, jotta ne voivat kehittää valmiuksiaan ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja siirtyä kohti ilmastokestävää yhteiskuntaa. Hankkeessa hahmotellaan, testataan ja laajennetaan monitasoisia ja uudelleen sovellettavia ilmastonmuutoksen sopeutumiseen ja luontoon perustuvia ratkaisuja, jotka vastaavat politiikan ja yhteiskunnan tarpeisiin. Hankkeella pyritään myös vaikuttamaan kansalaisten käyttäytymiseen, jotta voidaan tehokkaasti puuttua erityisesti ilmastovaikutuksiin vuoristoalueilla. Hanke kestää 09/2023–02/2028 ja sen kokonaisbudjetti on 15 970 687,50 €, josta Lapin liiton osuus on 510 750€. Lapin liitto koordinoi työpaketti 2:n kuuluvaa Lapin alueellista demoa, jossa muina partnereina toimivat LUKE; LME sekä Utsjoen ja Enontekiön kunnat. Lisäksi Lapin liitto vastaa Lapin osallistumisesta muiden työpakettien toimintaan.

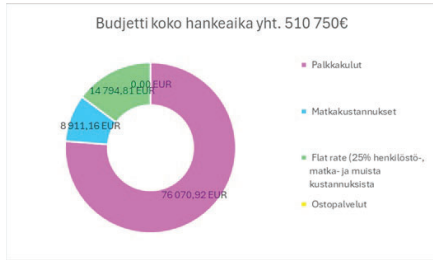
Työpaketit

1. Viitekehys ilmastonmuutokseen sopeutumiseen
2. Demoalueet
3. Tiedon siirto, levittäminen ja replikointi
4. Viestintä ja verkostoituminen
5. Tulosten jakaminen ja hyödyntäminen kestävyuden edistämiseksi
6. Hankkeen johtaminen

Hankkeen osapuolet

Applied Research and Communications Fund (Bulgaria), Meta Group Srl (Italia), Inova+ – Innovation Services, SA (Portugali), Holland Farming Agro Srl (Alankomaat), Technische Universität Wien (Itävalta) Zentrum für Soziale Innovation GmbH (ZSI) (Itävalta), Euromontana (Belgia), Enontekiö (Suomi), Utsjoki (Suomi), Regione Piemonte (Italia). Institutul de Cercetare – Dezvoltare pentru Montanologie Cristian – Sibiu (Romania), Università degli Studi di Torino (Italia), Rohealth – Clusterul pentru Sănătate și Bioeconomie (Romania), Klimabundnis Tirol (Itävalta), Luonnonvarakeskus (Suomi), Gabrovo kaupungin viranomaiset (Bulgaria), Tirolin osavaltion viranomaiset (Itävalta), Râu Sadului kunnan viranomaiset (Romania), Energieagentur Tirol GmbH (Itävalta), Innsbruckin yliopisto (Itävalta), Revolve Planet (Espanja), Milanon yliopisto (Italia), Cuneo Canali Cavour (Italia), Gabrovo alueen innovaatio- ja kehittämiskeskus (Bulgaria), Lapin liitto (Suomi), National Institute of Research and Development for Mountain Research (Romania), Rural Development Institute (Slovenia), Alps Adria Green (Itävalta), Sofia University (Bulgaria), University of Ljubljana (Slovenia) Federation of the Alps (Italia)

Hankkeen talous



Lyhyt raportointi projektin taloudesta

Lapin liiton budjetti: 510 750 € koko hankeajaksi

Rahoitus: Horizon Europe

Lapin liiton budjetti v.2025: 124 413,80 €.

Vuoden 2025 toteuma:

90 975,28€, josta henkilöstökulut 69 061 €.

Hankkeen tilanne 31.12.2025 ja tulokset

Alueelliset toimenpiteet:

- Ilmastonmuutokseen sopeutumiskyselyn raportti julkaistu
- Lapin kuntien ilmastoverkostotoiminnan vakiinnuttaminen ja osallistuminen maakunnalliseen sopeutumistyöhön
- sektorikohtainen ilmastonmuutoksen vaikutusten arviointi
- Ilmastonmuutoksen vaikutusten kerääminen osallistavaa paikkatietoa hyödyntäen (PPGIS) Enontekiöllä ja Utsjoella
- Utsjoen sopeutumis suunnitelman laatiminen käynnistetty taustaselvityksellä, riskien -ja haavoittuvuuksien määrittelyllä sekä työpajatyöskentelyllä
- Enontekiön sopeutumis suunnitelma käynnistynyt perustason sopeutumis analyysillä ja sopeutumiskeskustelujen käymisellä eri sidosryhmien kanssa sekä pohjajön tekemisellä riski- ja haavoittuvuustarkastelulle
- 10 kpl pilottimatkailuyritystä mukana Enontekiön ja Utsjoen kunnista. Matkailuyritysten sopeutumisen koulutusohjelman suunnittelu -ja toteutus käynnistetty
- 5 kpl pilotti poronhoitajaa mukana Utsjoelta, yhdelle paliskunnalle laadittu riski-ja haavoittuvuustarkastelu. Enontekiöllä työ porotalouden parissa keskittynyt perustan luomiselle, analysointiin, suunnitteluun ja oikea-aikaiseen osallistamiseen.

NBS4LOCAL

NBS4LOCAL-hankkeessa **edistetään luontopohjaisia ratkaisuja sopeutumisessa ilmastonmuutokseen** vaikuttamalla alueelliseen päätöksentekoon ja lisäämällä tietoisuutta luontopohjaisista ratkaisuista. Lisäksi kansainvälinen yhteistyö ja lappilainen sidosryhmä ovat suuressa roolissa hanketta toteutettaessa.

Hankkeen kokonaisbudjetti on 1,8 miljoonaa euroa, josta Lapin liiton osuus on 280 000 €.

Hankeajaksi on 1.3.2023-31.5.2027.

Työpaketit

Vaihe 1. Selvitetään paikallinen konteksti ja tahtotila luontopohjaisiin ratkaisuihin ja niiden toteuttamiseen liittyen.

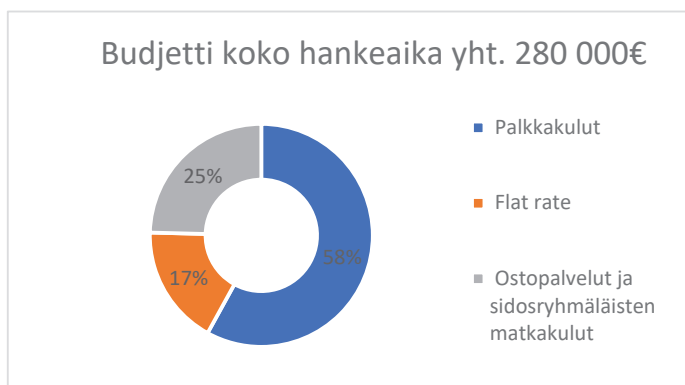
Vaihe 2. Päätöksenteko ja rahoitusratkaisut tukemassa luontopohjaisten ratkaisujen edistämistä.

Vaihe 3. Vaikuttaminen päätöksentekoon mahdollistaen luontopohjaisten ratkaisujen implementoinnin alueilla.

Hankkeen osapuolet

Hankkeessa on mukana kuusi eurooppalaista aluetta ja kahdeksan hankepartneria: Ministry of Interior (Unkari), Flemish Land Agency (Belgia), **Lapin liitto (Suomi)**, Rzeszow Regional Development Agency (Puola), Provincial Council of Alicante (Espanja), Competence Centre Ltd. for Research and Development (Kroatia), BURST Nonprofit Limited Liability Company (Unkari), Prime Minister's Office (Unkari)

Hankkeen talous



Koko hankkeen budjetti on 280 000 €, josta 80 % rahoittaa Interreg Europe, 14 % on kansallista vastinrahoitusta ja loput 6 % Lapin liiton omarahoitusta.

Hankkeen tilanne 31.12.2025 ja tulokset

Hanke on edennyt suunnitellusti. Saavutimme vuoden 2025 aikana hankkeen päätavoitteen saaden luontopohjaiset ratkaisut ilmastonmuutokseen sopeutumisessa osaksi sekä Lapin ilmasto- ja energiastrategiaa että Lappi-sopimusta. Hankkeessa on jaettu kansainvälisen hankekonsortion kesken useita hyviä käytäntöjä. Lapista nostettu hyvä käytäntö Sallan luontohyvityksestä teki partneristoon suuren vaikutuksen ja sen pohjalta hankkeessa toteutetaan parhaillaan pilottia, missä Sallan luontohyvitystä viedään Flanderiin, Belgiaan.

Sidosryhmäkokouksia on järjestetty useita. Olemme aktiivisesti osallistuneet kansainvälisiin tapaamisiin niin paikan päällä kuin etänäkin yhdessä sidosryhmäläisten kanssa. Yhdessä muiden hankkeiden kanssa järjestimme useita kaikille avoimia Lappi muuttuvassa ilmastossa – webinaareja. Olimme myös yksi järjestäjistä Lapin ilmastogaalassa ja Lapin ilmastoseminaarissa marraskuussa.

New North – Transport, Logistics and Security of Supply

New North -hankkeen tavoitteena on kehittää kestävää liikennejärjestelmää pohjoisella alueella, joka ottaa huomioon tulevaisuuden liikenteen mahdollisuudet. Hanke pyrkii vastaamaan muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen ja Barentsin liikenne- ja logistiikkahankkeesta (BRTL) saatuun tietoon. Hankkeen ensisijaisena tavoitteena on vahvistaa alueen toimijoiden välistä yhteistyötä ja parantaa pohjoisen alueen liikenneyhteyksiä.

Hanke on käynnistynyt 1.9.2023 ja jatkuu 36 kuukauden ajan. Hankkeelle myönnetty budjetti on yhteensä noin 2 miljoonaa euroa. Hankkeelle on anottu kahden kuukauden pituista jatkoaikaa.

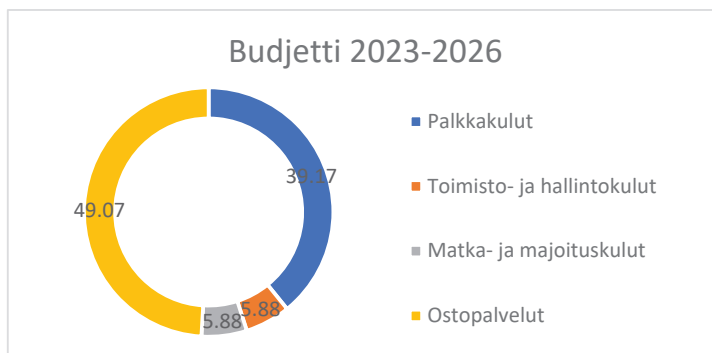
Työpakettit

TP1: Tulevaisuuden saumattomat tavarankuljetusketjut, TP 2: Huoltovarmuus ja yhteistyö, TP 3: Sähköinen ilmailu ja TP 4: Ympäristöystävälliset liikennekäytävät.

Hankkeen osapuolet

Hanke on rahoitettu Interreg Aurora-ohjelmasta. Hankkeen partnereita ovat Lapin liitto (pääpartneri, Suomi), Kainuun liitto (Suomi), Pohjois-Karjalan liitto (Suomi), Pohjois-Pohjanmaan liitto (Suomi), Merenkurkun neuvosto EAYY (Suomi), Länsstyrelsen i Norrbottens län (Ruotsi), Länsstyrelsen i Västerbottens län (pääpartneri, Ruotsi), Finnmark fylkeskommune (pääpartneri, Norja), Troms fylkeskommune (Norja), Nordland fylkeskommune (Norja). Lisäksi hankkeessa on laaja asiantuntijoista koostuva reference group.

Hankkeen talous



Kokonaisbudjetti: noin 2 M€

Rahoittaja: Interreg Aurora

Lapin liiton budjetti noin 747 T€.

EU-tukea 65 % ja kansallista vastinrahoitusta noin 135 T€.

Hankkeen tilanne ja tulokset

Hanke on edennyt aikataulussa ja suunnitellusti. Työpakettien tavoitteiden mukaiset konsulttiselvityksiä on valmistunut ja loput valmistuvat kevään 2026 aikana. Selvitykset ovat saaneet hyvän vastaanoton sidosryhmissä. Yhteistyötä edistäviä seminaareja ja tilaisuuksia on järjestetty säännöllisesti ja hankkeen päätösseminaarin valmistelut on käynnistetty.

PICOBELLO – Piloting Collaborative ways to Better Living Locally

Lapin liitto on kumppanina Interreg Europe -ohjelmasta rahoitetussa PICOBELLO-hankkeessa, jonka tuella kehitetään New European Bauhaus (NEB) -aloitteen toteutusta kumppanialueilla. Tavoitteena on aktivoida toimenpiteitä elinympäristöjen kehittämiseksi. Lapissa kehittämisen kohteena on Uudistuva ja Osaava Suomi -ohjelman toimeenpano. Tavoitteena on, että projektin toimenpiteiden myötä Lappiin syntyy elinympäristöjen kehittämishankkeita.

Hankkeessa toteutetaan tiedonvaihdon prosessia kumppanialueiden välillä ja tarkastellaan, kuinka Euroopan alueet toteuttavat New European Bauhausin arvoja:

- Kestävyys – edistetään ilmastotavoitteita, kiertotaloutta, nollasaasteita ja biodiversiteettiä.
- Esteettisyys – parannetaan kokemusta, laatua ja toimivuutta
- Osallisuus – edistetään monimuotoisuuden, saavutettavuuden ja kohtuuhintaisuuden huomioimista kehittämisessä

Projektin varsinainen toteutusvaihe on 1.4.2024–31.3.2027 ja seurantavaihe 1.4.2027–31.3.2028. Hankkeen kokonaisbudjetti on 1.691 milj. €. Lapin liiton osuus on 252 708 €.

Työpaketit

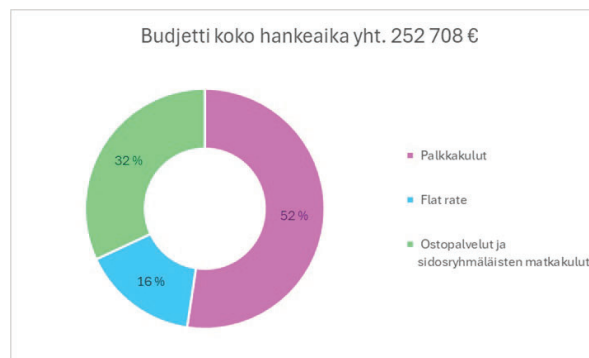
1. Alueellinen analyysi nykytilanteesta, mahdollisuuksista ja alueellisista strategioista
2. Hyvien käytäntöjen tunnistaminen ja raportointi
3. Opintomatkat kumppanialueille
4. Kokoukset alueellisen sidosryhmän kanssa
5. New European Bauhaus –aloitteen aktivointi alueellisella tasolla sis. infotilaisuudet ja työpajat

Hankkeen osapuolet

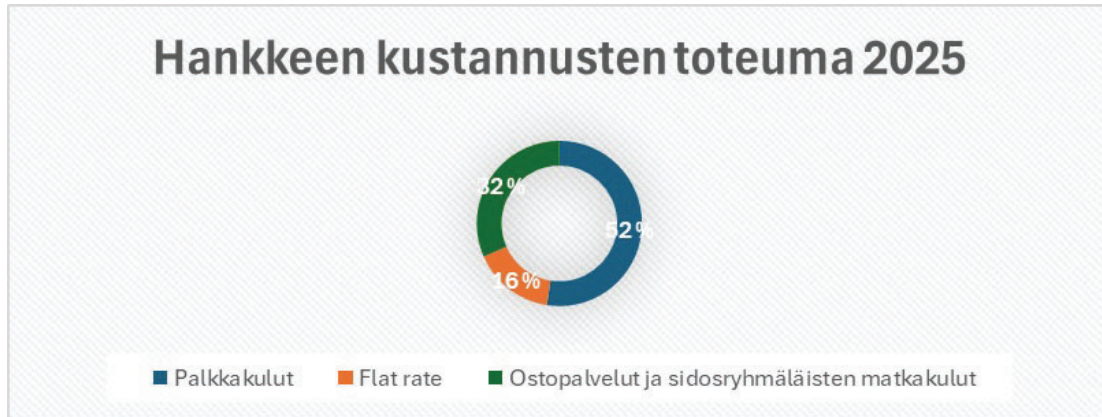
Päätoteuttaja Silesian Voivodeship / Marshal's Office of the Silesian Voivodeship (Puola), Business and Cultural Development Centre (Kreikka), Barcelona Design Centre (Espanja), Galicia Innovation Agency (Espanja), Lapin liitto (Suomi), Vidzeme Planning region (Latvia), L'École de design Nantes Atlantique (Ranska).

Hankkeen talous

Hankkeen budjetti Lapin liitto	TOTAL, €
Palkkakulut	132 360
Flat rate	39 708
Ostopalvelut ja sidosryhmäläisten matkakulut	80 640
TOTAL	252 708



Hankkeen rahoituksesta EU-tuen osuus on 85 %, kansallinen vastinrahoitus 14 % ja Lapin liiton omarahoitusosuus 6 %.



Lapin liitto 2025	TOTAL, €
Palkkakulut	35 652,7
Flat rate	10 880,48
Ostopalvelut ja sidosryhmäläisten matkakulut	21 455,74
TOTAL	67 988,92

Hankkeen tilanne ja tulokset

Vuonna 2025 hankkeen toimenpiteet keskittyivät NEB-Kiihyttämön toteuttamiseen. Kiihyttämö koostui infotilaisuudesta ja neljästä työpajasta, joiden tavoitteena oli NEB-aloitetta toteuttavien hankkeiden ideointi. Hankkeessa laadittiin tukimateriaalia NEB:n sisällyttämiseksi hankkeisiin ja määriteltiin reunaehdot NEB-hankkeiden rahoitukselle. Syksyn 2025 Lapin liiton EAKR-hakuun sisällytettiin yhtenä hakuteemana New European Bauhaus -aloitteen mukaiset hankkeet. Vuoden aikana hankkeessa laadittiin alueellinen analyysi NEB:n mahdollisuuksista Lapissa. Hankkeen opintomatkat järjestettiin Barcelonassa ja Thessalonikissa, joihin Lapin liitto osallistui.

Talent4S3 – Älykkään erikoistumisen mahdollisuudet erityisosaajien pito- ja vetovoimaan

Lapin liitto on kumppanina kesällä 2024 alkaneessa kansainvälisessä hankkeessa, jonka ytimekäs nimi on *Retention and attraction of TALENT for a better deployment of Smart Specialisation Strategies (Talent4S3)*.

Interreg
Europe



Co-funded by
the European Union

TALENT4S3

Talent4S3-hankkeessa edistetään Lapin älykästä erikoistumista erityisosaajien pito- ja vetovoimaa vahvistamalla. Hankkeen kokonaisbudjetti on 1,8 miljoonaa euroa, josta Lapin liiton osuus on noin 250 000 euroa. Hankeaika on 1.4.2024- 31.3.2028.

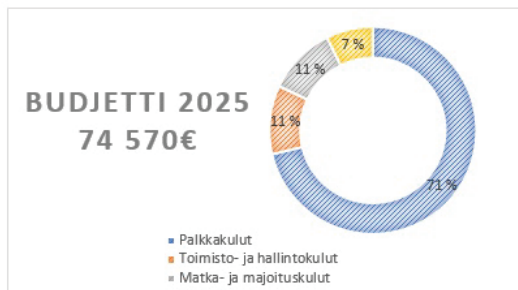
Työpaketit

1. Tilanneanalyysi osaajien pito- ja vetovoimasta alueella.
2. Opintomatkat, joilla tutustutaan muiden alueiden hyviin käytänteisiin.
3. Alueiden väliset työpajat.
4. Oman alueen sidosryhmän avulla tunnustetut hyvät käytänteet.
5. Lapin älykkään erikoistumisen strategiaan vaikuttaminen sekä teemaan liittyvän hankerahoituksen varmistaminen.

Hankkeen osapuolet

Extremaduran alue (Espanja), Emilia-Romagnan alue (Italia), Luoteis-Romanian alue (Romania), Podravje–Mariborin alue (Slovenia), **Lappi (Suomi)**, Liettuan innovaatiokeskus (Liettua), Eteläinen hallintoalue (Irlanti), Groningen yliopisto Hollannista menetelmätukena

Hankkeen talous



Rahoitus

80 % Interreg Europe -ohjelman EU-tuki |

14 % kansallinen vastinrahoitus

6 % Lapin liiton omarahoitus

Hankkeen tilanne ja tulokset

Vuonna 2025 hanke toteutti opintomatkoja Sloveniaan, Romaniaan ja Liettuaan. Mukana alueen sidosryhmistä matkoilla kävivät Lapin liiton rahoituspäällikkö, Lapin ELY:n maahanmuuttoasiantuntija ja Lapin ammattikorkeakoulun yrittäjyyskoulutuksen asiantuntija. Hanke järjesti vuoden aikana kaksi työpajaa, joista ensimmäisessä pureuduttiin Lapin älykkään erikoistumisen strategian painopisteiden ympärille rakennettujen osaajaprofiilien veto- ja pitovoimaan. Syksyn työpajassa keskityttiin ÄESin uusiutuvien energiaratkaisujen painopisteeseen ja sen osaajanäkökulmaan. Talent4S3-konsortio vieraili Lapissa marraskuussa tutustumassa mm. Lapin kauppakamarin TKI-aktivointihankkeisiin, Lapin ELY:n Talent Boost –toimintoihin sekä Lapin AMK:n start up-hautomoon